

brat *francišek* 2

Sv. Frančišek, učitelj molitve:
Sončna pesem

Pogovor: Anna Varga

Frančiškovi bratje v primežu vojne

Srečanje svetov KB ljubljanske regije

Po Baragovi poti 2. del

Najvišji, vsemogočni,
dobri Gospod!
Tebi hvala, slava in čast
in ves blagoslov.
Tebi, najvišji, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe
imenovati.

- 3 Urednikova beseda
- 4 Frančiškova duhovnost
Frančišek Asiški – učitelj molitve (5)
- 6 Naša evangelizacija
Zaobljube sester Sare, Klare in Martine FKK
- 10 Iz naših družin
Ubogi naj čutijo, da je nekomu mar zanje
Piranski veroučenci pomagali otrokom v Bosni
Pogovor: Klemen Jerinc
Goriški frančiškani v primežu vojne
- 24 Frančiškov svetni red
Znani člani OFS:
Tomaž More in Gabriel García Moreno
Srečanje svetov krajevnih bratstev
pokrajinskega bratstva OFS Ljubljana
Jaslice, ki združujejo obe Gorici
- 30 Razvedrilo
Nagradna izpolnjevanca
- 31 Korenine in sadovi
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (16)
- 34 Sveta dežela
Novice iz Svete dežele
Vaši darovi za Sveto deželo – kam so šli?
Moj slovenski Camino 2. del
V Ameriko po Baragovi poti 2. del
S kolesom v Kelmorajn 2. del

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
**GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (OFS)
V SLOVENIJI.**

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbff/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Jernej Kurinčič OFM (glavni in odgovorni urednik)

Peter Skoberne FSR (naslovnica)

sestre FMM (Naša evangelizacija)

Metod in Mateja Trajbarič FSR (Frančiškov svetni red);

Prispevke za rubriko FSR pošljite na e-pošto:
metod.trajbaric@fsr.si

Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo)

NS FRAMA (Mladi Frančišku)

Jernej Kurinčič OFM (Pravičnost in mir)

Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)

Benjamin Tomažič (Napovednik)

Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografija na naslovnici:

Sonce, internet

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk:

Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada:

2300

Naslov uredništva:

Küzmičeva 6, SI-1000 Ljubljana; tel.: 0590-717-25

ali 040-644-164;

E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si;

faks 01 24 29 313;

Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije,

Prešernov trg 4,

1000 Ljubljana

TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d.

Maribor; sklic na **00 700-15**

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

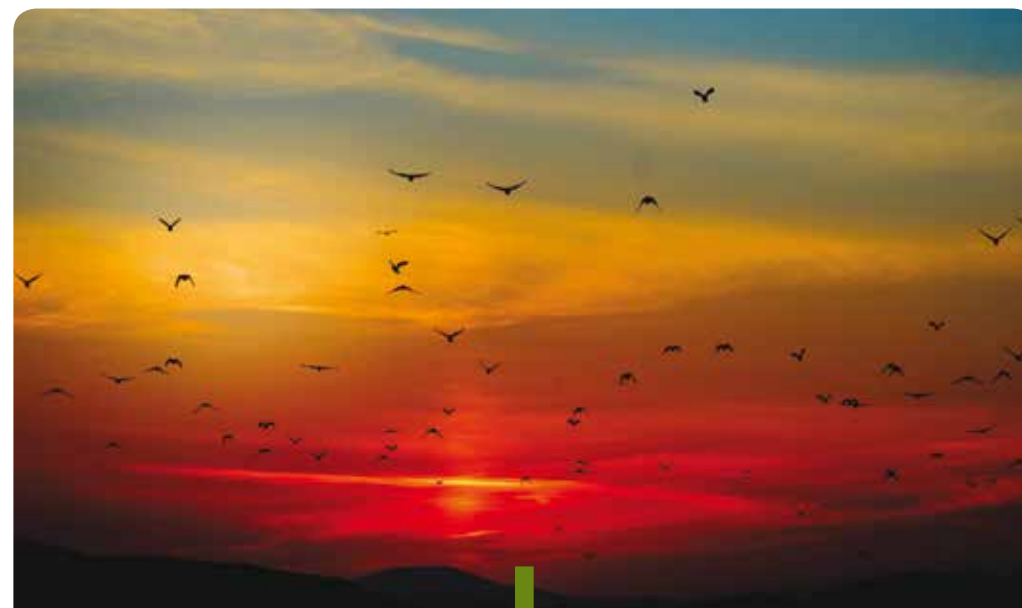
Dragi bratje in sestre!

Pomlad se že skoraj preveša v poletje in vsepovsod vse cveti. Tako je vzcvetela tudi naslednja številka Brata Frančiška, da nam tudi duhovno prinese pomladnega življenja in poletne topline. Obdani z vsemi brati in sestrami našega stvarstva smo tudi mi povabljeni, da zapojemo svojo Sončno pesem, kot nas vabi članek Eloia Leclerca v duhovnem delu. Svojevrstno pričevanje nam podajajo tri sestre FKK s svojimi zaobljubami, prav tako pa v pogovo-

ru tudi Anna Varga in Klemen Jerinc. Tudi v težkih časih smo poklicani, da pričamo za Jezusa, pravzaprav smo takrat k temu izzvani še bolj – pogledimo, kako pogumni so bili med 1. svetovno vojno naši bratje. Ustavimo se tudi pri znanih bratih Frančiškovega svetnega reda, Thomasu Moru in Gabrielu Garcii Morenu. Naša vera nas povezuje tudi čez državne meje, recimo ob jaslicah v Gorici. V Sveti deželi se vedno kaj dogaja, žal veliko tudi težkega – o tem nam poroča br. Boštjan. Romarji pa so bili na Caminu, po Baragovih poteh in s kolesom v Kólnu. Naj vas ta pisani pomladni šopek razveseli in vas tesneje včleni v našo Frančiškovo družino.

Delo župnika, pravijo, zahteva celega človeka, in to se mi kar potrjuje. Da ne bi bilo slabe volje in nadležnih zamud, se zato kot urednik od vas, dragi bratje in sestre, poslavljam. Hvala vam za vašo podporo, tako v materialnem kot duhovnem smislu; hvala tudi zvestim piscem prispevkov. Nasledniku pa želim obilo navdiha in svežine.

*Mir in dobro
p. Jernej*

Eloi Leclerc OFM

Frančišek Asiški – učitelj molitve (5)

V. SONČNA PESEM

Jeseni 1225, leto pred smrtjo, ko ga je že doletela bolezen in njegove okužene oči niso več mogle prenašati dnevne svetlobe, je Frančišek utišal svoje trpljenje in sestavil svojo najbolj veselo pesem, *Sončno pesem*, imenovano tudi *Hvalnica stvarstva*.

Ta pesem je predvsem veličasten vzgon proti »Najvišjemu«, vzgon, ki bi se moral navidezno izgubiti v češčanju in molku pred njim, ki ga »noben človek ni vreden imenovati.«

Stvarstvo v bistvu ni samo izgovor, da bi lahko hvalili Boga; Frančišek vidi, kako je lépo, zelo lépo. Pridevnik »lep« se ponovi kar trikrat v njegovi *Sončni pesmi* in vsakič ga pripiše neki svetleči prvini. To pa ne pomeni, da so samo svetle ustvarjenine predmet njegove pesmi; tudi najbolj ponižne in najbolj senčne, kot je materinska zemlja, ga potegnejo v zanosno vznosenost. Toda prisluhnimo neposredno samemu Ubožcu:

**Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod!
Tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov.
Tebi, najvišji, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.**

**Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvo-
jimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.**

**Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, najvišji, odseva.**

**Hvaljen, moj Gospod, v sestri luni in
zvezdah,
ustvaril si jih na nebu jasne,
dragocene in lepe.**

**Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru
in zraku, v oblačnem in jasnem,
sploh v vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.**

**Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi,
mного koristi ponižna, dobra in čista.**

**Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu
ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ.**

Lepo je in vesel in krepek in močan.

**Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.**

Hvalnica stvarstva posreduje osuplost pred Stvarnikovim delom. Globoka izvirnost te hvalnice izhaja iz dejstva, da človek, ki se tukaj izraža, sebe v polnosti

sprejema kot neodtujljivo povezanega z zemljo. V tej osuplosti sprejema svoje bivanje v svetu kot brat.

Spev človeka, ki je dosegel spravo

Ta hvalnica izraža globoko spravo človeka s svojimi kozmičnimi koreninami, s svojo globoko notranjo »arheologijo«, z vsako temno silo v življenju, ki ga grize od znotraj, skratka z vsem, kar sestavlja njegovo prvobitno bitje. Medtem ko se sodobni človek hoče osvoboditi od narave s tem, da nad njo zagospoduje, pa se Frančišek z njo spravi. Ni se mogoče resnično osvoboditi brez sprave.

Hvalnica stvarstva je iskren poklon Stvarniku zato, ker je to pesem novega stvarstva v srcu človeka: pesem novega človeka, v katerem so prvobitne in temačne sile življenja našle jasno prosojnost izvirov in sijaj sonca.

Ta sprava pa ni možna, če se ne izvede velika notranja razlastitev. Frančišek, ki ga je ogenj Svetega Duha očistil, razsvetlil in vžgal, se je odpovedal posedovanju sveta, odpovedal se je temu, da bi privedel svet k sebi. In prav s tem se je odprl za ljubezen Stvarnika do njegovih del, sam je vstopil v igro ustvarjalne Ljubezni. Tedaj mu je svet postal sijajna resničnost, v kateri je človek poklican ne le, da živi, ampak tudi da je soudeležen pri stvarjenju.

V tem smislu nič manj ne preseneča, da je hotel Frančišek dopolniti svojo *Hvalnico* tako, da je hvali ustvarjenin dodal hvalo človeka, ki odpušča, in hvalo miru:

**Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo
in prenašajo slabost in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj Ti najvišji jih boš kronal.**

Ob koncu, ko se je bližala smrt, je sestavil še zadnjo kitico:

**Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.**

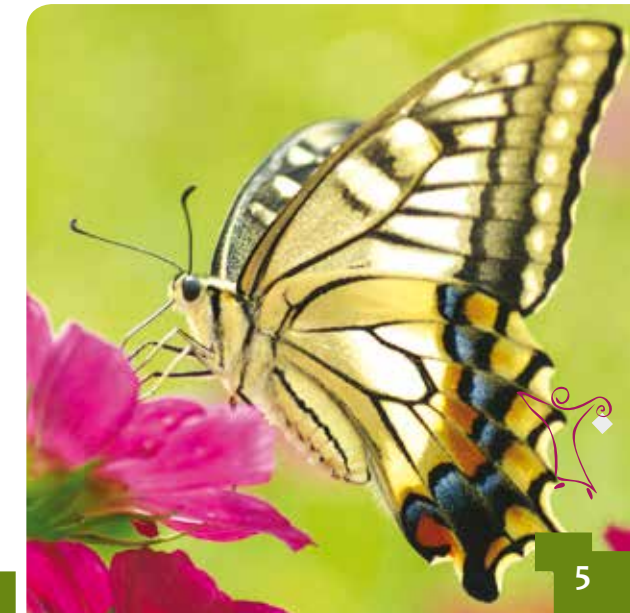
**Gorje njim, ki umrejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v Tvoji naj-
svetejši volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla
storiti žalega.**

**Hvalite in poveljujte mojega Go-
spoda
in zahvaljujte se mu
in služite mu v veliki ponižnosti.**

Potrebna je bila velika vedrina, da je sprejel smrt kot sestro. Najbolj presenetljivo dejstvo pa je to, da je hkrati pel sestri Smrti in bratu Soncu. Ob tej poslednji uri si Sonce in Smrt v Frančiškovem srcu ne nasprotujeta. Ne le, da senca smrti ne ugasne luči sveta, ampak se sama spreminja v pot luči proti polnosti bivanja in življenja.

(Konec)

Prevedel br. Miran Špelič OFM
Prevod Sončne pesmi Vital Vodušek

Zaobljube sester Sare, Klare in Martine FKK

Že smo dobro vstopili v leto posvečenega življenja, ko nekako na novo odkrivamo globino in lepoto poklicanosti za »biti ves Gospodov«. Ljubljanski nadškof Stane Zore je v nagovoru na svečnico redovnike in redovnice spodbudil, naj za nove poklice na vso moč prosimo Boga, ki je Oče vsakega duhovnega poklica. Predstavile se nam bodo tri šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja, ki so lansko leto izrekle svoje prve zaobljube: s. Sara in s. Klara 14. septembra v materni hiši v Mariboru, s. Martina pa 24. maja v Repnjah.

1. Ali se lahko kratko predstavite? Kakšna je bila pot do odločitve za poklic šolske sestre FKK (od kod prihajaš, pot odločanja, kaj ti je v veselje, kaj v izziv ...)

s. Martina: Sem s. Martina Štemberger, prihajam iz Ilirske Bistrice. Do 1. 10. 2010, ko sem kot kandidatka prišla k šolskim sestram sv. Frančiška Kristusa Kralja, je

bila dolga in vijugasta pot. Težko povem na kratko ... Morda bi izpostavila samo nekaj ključnih dogodkov iz svojega življenja. Mislim, da sem imela 7 ali 8 let, ko je Bog uslišal neko mojo prošnjo. Bolj kot izpolnjena želja me je z nepopisnim veseljem zaznamovala izkušnja Božje ljubezni in čudila sem se temu, da Bog ve in skrbi zame. Nekaj podobnega se mi je tudi zgodilo, ko sem imela 13 let. Kot otrok nisem razmišljala, da bi postala redovnica, moram priznati, da me je redovništvo celo odbijalo. Pravzaprav niti o Bogu ne bi razmišljala, če me ne bi neprenehoma pritegoval, predvsem s stvarstvom – zvezdnatim nebom, morjem in gozdovi, pticami in tudi z najmanjšimi hroščki. Vsa ta lepota me je vznemirjala in rada bi našla njenega Stvarnika. Ko pa se je pri sv. birmi prvič pojavila misel, da bi bila redovnica, sem se je prestrašila. Dolgo sem jo zavračala in nič posebnega se ni dogajalo v meni, nobenega nemira ali česa podobnega ni bilo. Še vedno sem izkušala, da me ima Bog rad, in bila sem srečna. Po časi pa, ne da bi se zavedala kdaj, je začelo veselje ugašati, vse bolj sem ga začela iskati

v tem, kar ponuja svet. Do nekega bolečega trenutka, ko se je življenje postavilo na glavo, ko se mi je zdelo vse brez smisla. In tukaj se je zgodil (vsaj) tretji milostni trenutek v mojem življenju, ko se me je Bog dotaknil po Svetem pi-

smu, po svoji Besedi. Drugače kot v otroštvu, a še z večjo nežnostjo. To je bil tudi trenutek moje odločitve za redovni poklic. Takrat sem jasno vedela, da hoče Gospod ravno to. A ni bilo toliko pomembno, kam me kliče, pomembno je bilo, da me res kliče On!

s. Sara: Sem s. Sara Križnik in prihajam iz Celja, iz kapucinske župnije sv. Cecilije. Pot svojega poklica, ki je v Božjem načrtu zapisana že od vekomaj, sem začela odkrivati ob koncu osnovne šole. To je bil zame čas iskanj, sanjarjenj, načrtov, pa tudi negotovosti in preizkušenj. Na željo staršev sem se začela pripravljati na birmo in Gospod me je ujel. Po dogodkih in ljudeh me je vodil k sebi in me vedno bolj nagovarjal v zvedu bratov kapucinov in sv. Frančiška. Ko sem v tem

prepoznala klic v posvečeno življenje, sem se ga razveselila in mu želela slediti. V srednji šoli sem na romanju v Assisi spoznala šolske sestre. Nagovoril me je njihov zgled sestinstva, in ko se je v meni prebudila želja, da bi bila tudi jaz njihova sestra, sem ji sledila. Kot kandidatinja sem ostala doma do konca srednje šole in prihajala na obiske in duhovne obnove. Gospod me je tako »zaštelal« zase, saj je bil to zame čas padanja, bojov in dvomov, in me prepričal, da sem se po maturi preselila v samostan. In pot Božje vzgoje se je s tem zame šele dobro začela. Prav vse je uporabil: preteklost, grehe, napake, sestre, študij, delo, molitev ... Vse, da bi me prepričal o svoji ljubezni in me učil biti njegovo orodje. In prav ta Božja vzgoja je moje veselje in zame izziv, saj vsak dan znova odkrivam svojo grešnost in nemoč, hkrati pa Njegov načrt ljubezni, ki ga hoče uresničiti v meni in po meni.

s. Klara: Sem s. Klara Jarc in prihajam iz župnije Ljubljana-Ježica. V preskušani krščanski družini je rasla moja trdna vera v Jezusa – mojega Odrešenika. Moja pot odločanja za redovništvo se zdi zelo kratka: v nekem trenutku je Jezus rekel: »Klara, pridi!«, pa sem šla. Kdo bi pa lahko rekel ne tistemu, ki je Najvišje Dobro? Jaz

že ne. No, počasi sem odkrivala, kako me je pravzaprav že vse življenje pripravljaj, a vedel je, da mora počakati na primeren trenutek. Ko sem spoznala šolske sestre in tam doživela Jezusovo povabilo, sem vedela, da sem tu doma in da bom samo tu srečna. Z vsem srcem sem to, kar mi Bog dopušča biti – šolska sestra sv. Frančiška Kristusa Kralja. Pred skoraj 6 leti sem imela hudo prometno nesrečo, iz katere sem po čudežu prišla skoraj brez poškodb, čeprav bi po človeški logiki morala biti že »palačinka«. Takrat sem se še bolj zavedela, da ima očitno Bog z menoj še kakšen namen. Moj izziv je vsak dan znova iskati tisto, zaradi česar me Gospod še pušča tu na zemlji. V veselje mi je, kadar vidim, da je moje delo pravzaprav nič, iz česar je Stvarnik napravil svojo mojstrovino.

2. Čestitke za vašo prvo zavezo z Gospodom. Kako ste doživele dan prvih zaobljub, je bil to trenutek posebne bližine z Gospodom? Kaj ti ostaja v duši?

s. Martina: Namesto veselega pričakovanja dneva prvih zaobljub se je v meni

vse bolj naseljeval strah, trema, odpor pred praznovanjem. Ni bilo prijetno, in če bi bilo mogoče, bi ta dan predstavila za kakšno leto ... »Ko bom bolj pripravljena,« sem si govorila. Po pogovorih s sestrami, duhovnim spremljevalcem in z Gospodom sem malo pred tem dogodkom vedela, da bom zmogla, in sem se kljub negativnemu čutenju začela veseliti. 24. maj 2014 pa je bil nekaj posebnega, bila sem srečna. Če bi dan lahko podaljšala v neskončnost, bi ga!

s. Sara: Čas noviciata sem doživljala kot močno preverjanje in prečiščevanje svojega poklica, dan prvih zaobljub pa je bil zame milosten dan miru in gotovosti. V njem se zrcali ves ta čas prečiščevanja in zorenja. Močno mi ostaja v zavesti zaupanje, da mi Gospod z zaobljubami tudi podarja milost, da zmorem to, kar sem obljubila, tudi živeti, saj tega zgolj z lastno voljo in naporom ne zmorem. On me je oblikoval do tega koraka in me oblikuje še naprej.

s. Klara: Ta dan bi opisala z besedo mir in čista sreča brez vznichenosti ali nekih velikih občutkov. Tista sreča, v kateri ni

pomembno, ali se svet podira, ampak samo dejstvo, da Gospod nikoli ne prelo-mi zaveze. To je Ljubezen. »Njegov svet« se ne bo nikoli podrl in Njegovo usmiljenje je brez konca. Zame je bila to javna izpoved tega, kar sem Jezusu obljubila z dnem, ko sem se odločila Zanj. Ostajajo mi besede gesla, ki sem si ga izbrala: »Živeti je zame Kristus« (Flp 1,21). Te besede me vedno znova streznijo in mi kažejo, kje je moje mesto – v Srcu.

3. Kdor je Gospodov, je poslan, da bi bil ribič ljudi. Kje vidiš področje, kjer bi lahko prinašala božjo bližino, upanje. Zakaj te privlačijo ti ljudje oziroma to delo?

s. Martina: Moja želja je biti čim bliže ljudem tam, kjer sem (trenutno v Repnjah). Rada bi v njih prebujala ljubezen do Besede, z njimi iskala, upala, se veselila, vztrajala v preizkušnjah. Predstavljala sem si, da bom več časa v stiku z odraslimi, vendar pa ga sedaj namenjam največ osnovnošolcem, predvsem birmancem. Bolj kot prizadevanje, da bi jim prinašala Božjo bližino, mi je v veselje opazovati, kako Bog v njih že deluje.

s. Sara: V zadnjem obdobju čutim močno željo biti blizu ljudem, biti »nekoristna služabnica«. Pravi misijon se ne vidi na zunaj, Gospod prinaša življenje na skritem in ga želi prinesiti vsem. Doživljam, da sem najprej jaz tista, ki moram dovoliti, da v meni živi Njegovo življenje, da moje srce dopusti, da ga ozdravlja Božja ljubezen. To pa je tisto, kar želim dati tistim, ki mi jih Gospod pošilja, predvsem pa se učiti prepuščati, da dela On. Trenutno je to predvsem z ljudmi, ki jih srečujem vsak dan, v domači skupnosti, pri študiju na fakulteti. Kje pa bo v prihodnje moje poslanstvo, pa je tudi zame še skrivnost, ki jo odkrivam počasi in mora dozoreti v srcu.

s. Klara: Bolj ko odraščam, bolj ko spoznavam življenje, manj vem o tem. Pa po moje tudi Jezusovi prvi ribiči – apostoli – niso dosti bolje vedeli. Kot velja za Frančiškove brate in sestre, ni pomembno, kaj delamo, ampak kako. Torej tudi jaz bi rekla, da sta mi pri oznanjevanju pomembna toplina in domač sprejem vsakega človeka, ki mi ga Jezus pošilja na pot, kar ni vedno v moji naravi. Da človeku dam tisto, kar mu On želi dati po meni, pa četudi je to samo tišina in molitev. Posebna milost se mi zdi, da zmora človek preprosto obstati ob stiski drugega, ko ne more pomagati, pa vendar je pomembno, da obstane. Ukvarjati se z otroki, čeprav si popolnoma nemočen in te spravijo ob živce, a jih imaš še vedno neizmerno rad in jih naslednjič še z večjim veseljem sprejmeš ... Zame so to milosti, zapakirane v takšne paketke, da si jih ne moreš prisvojiti. In to je najlepše.

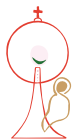
4. Katera misel, ali svetopisemski stavek, ti daje pogum, moč, polet ...?

s. Martina: Svetopisemski stavki, ki mi dajejo moč in pogum, so običajno kar iz dnevnih evangelijev ali iz psalmov. Še posebej pa me nagovarja vrstica iz Janezovega evangelija, ki sem jo izbrala za geslo ob prvih zaobljubah in mi pomeni izraz nedojemljive Božje ljubezni do človeka: *In Beseda je postala meso* (Jn 1,14a).

s. Sara: Veliko mi pomenijo besede iz Janezovega evangelija, ki sem jih izbrala tudi za geslo svojih prvih zaobljub: *Kar je tvoje, je moje* (Jn 17, 10). Gospod je prvi, ki sprejema vse moje, da bi mogla jaz sprejeti vse Njegovo.

s. Klara: Hm ... vsi. Težko je izbrati enega. Mogoče ta: »Kdor bo vztrajal do konca, bo rešen« (Mt 10,22).

Pogovor je pripravila s. Mojca Korošec, fmm

Ubogi naj čutijo, da je nekemu mar zanje

Sestro Anno Varga sem srečala na Generalnem kapitlju OFS v Assisiju. Najprej sem opazila njene snežno bele lase in preprosta oblačila ter zelo preprost, a tudi uglašen način pogovora. Videti je bilo, da je že krepko v letih, in ker sem menila, da bo morda potrebovala pomoč, sem sedla k njej. Kako sem se zmotila, govorila je odlično angleščino in pri delu v skupinah imela vedno prva pripravljene predloge, ki jih je samozavestno in z navdušenjem povedala. Izražala je neverjetno skromnost in dobroto. Iz njenih besed sem razbrala, da je njeno življenje moralo biti zelo bogato, notranje življenje namreč. Vsak dan sva se več pogovarjali in nazadnje sem jo prosila, da bi povedala kaj več o sebi. Z veseljem se je odzvala.

Sestra Anna, od kod ste doma?

Rojena sem bila v rudarskem mestu Salgótarján na Madžarskem leta 1935. Moja družina je bila katoliška, imam brata in sestro. Med drugo svetovno vojno smo postali brezdomci, ker so našo vas bombardirali Nemci. Tako smo postali begunci. Sprejeli so nas neznani ljudje in duhovnik v vasi je določil, kam bo še kateri begunec. Po vojni smo se vrnili. Živeli smo v frančiškanski župniji in imeli mladinske skupine – 40 fantov in 40 deklet, srečevali smo se ločeno. Pogosto smo hodili v naravo, se pogovarjali o frančiškovski duhovnosti. Mladi pater se je veliko pogovarjal z nami o tem, kako bi Jezus ravnal, če bi bil tukaj. Svoje probleme smo delili z njim, zelo nas je zaznamoval.

Kako pa je bilo na Madžarskem po vojni?

Po vojni smo se vrnili na Madžarsko: mama, brat in sestra, oče je padel v

vojni. Ker nismo imel več svojega doma, smo bivali v hiši starih staršev. Pri petnajstih sem začela delati kot stenografka. Na Madžarskem sem delala šest let, potem pa se je začela revolucija. Nosila sem madžarsko zastavo, kar je bilo kaznivo, moja sestra in brat pa sta nosila orožje. Ko je revolucija propadla, smo morali pobegniti. Šli smo v Avstrijo in od tam v Anglijo, v štirih dneh smo bili iz Madžarske v Angliji. Pomagal nam je Rdeči križ. Takoj smo dobili službo v tovarni čokolade – pakirali smo čokolado v škatle, leto dni pozneje pa sem dobila delo v tovarniški pisarni. Dve leti pozneje sem bila stenografka v tovarni in poslali so nas še na izobraževanje. Potem sem zapustila tovarno in delala privatno. Živeli smo v Yorku v SZ delu Anglije. Poleg moje glavne službe sem vedno imela še eno ali dve službi: ob vikendih ali ob večerih sem varovala otroke, učila verouk in podobno. Z mamo in sestro smo prepotovale celo Anglijo po dolgem in počez. Moj brat pa je bil v angleški vojski.

Kako dolgo ste ostali tam?

Po 20 letih življenja v Angliji sem odšla v Iran. Tam sem dobila službo pri muslimanski družini, čuvala sem njihove otroke. Življenje v Iranu je bila čudovita izkušnja, ker sem lahko preverjala stvari, o katerih govori Sveto pismo. Vsi sorodniki so pri njih družina.

Družine živijo skupaj, tako revne kot bogate. Tako sem razumela tudi, ko piše v Svetem pismu, da je bil Janez Jezusov brat. Po dveh letih sem šla s to družino v Ameriko. Z njimi sem bila še osem mesecev, da so se namestili, potem pa sem šla sama v Južnoafriško republiko in začela življenje na novo.

Sama, tako daleč? Kako ste se znašli?

Dobila sem službo in ostala 23 let. Bila sem tajnica pri članu parlamenta. To je bil čas pred Mandelo, ki je bil takrat v zaporu. Živela sem v treh mestih: Durban, Estcourt in Knysna. Pri vseh mašah je duhovnik vabil vernike, naj pridejo k njemu na obisk, da so vedno dobrodošli. Zdelo se mi je, da vedno gleda mene, in nekega dne sem šla na obisk. Vprašal me je, kaj bi lahko naredila za župnijo, ali bi učila verouk, in sem rekla, da bi. V vseh župnijah je bilo zelo živo versko življenje, povsod sem se želela vključiti v življenje župnije. Bili smo zelo povezani, enkrat na mesec smo hodili skupaj na kosilo, pela sem pri zboru in učila verouk. V Estcourtu smo živeli na deželi in smo se vozili v mesto k maši. Neko nedeljo zjutraj mi reče starejša gospa, naj počakam še na naslednjo mašo, ker bo imela obljube v OFS. Tako sem našla skupino OFS in naredila obljube leta 1991. Frančiškovo duhovnost pa sem živela že prej, čeravno nisem poznala OFS.

Kako ste živeli Frančiškovo duhovnost?

Brala sem Sveto pismo in ga skušala živeti v vsakodnevem življenju. Rada sem imela sv. Frančiška, vseč mi je bil njegov odnos do ubogih. Nikoli nisem vsega svojega zaslužka porabila zase, ampak sem vedno pomagala ubogim. Teh pa je bilo povsod veliko. Kadar sem prišla v mesto, so me ubogi takoj spoznali in prišli k meni ter me prosili za hrano. Nekoč smo pripravili za praznike

100 paketov za uboge. Ko smo jih razdelili, smo morali takoj zbežati, da nas niso razdelili, ki so ostali brez, pretepli. Razdeli in ... beži! Bila sem vezni člen med ubogimi in bogatimi, ker sem govorila dobro angleščino in tudi jezik domačinov.

Kako pa ste bili povezani s svojo družino?

Ko smo bili še skupaj, smo sestra, brat, mama in jaz vsako jutro ob sedmih molili rožni venec. Ko pa smo živeli ločeno – mi trije smo bili v Južni Afriki, mama pa v Angliji – nas je vsako jutro vse poklicala po telefonu. Nismo niti dvignili slušalke, ampak smo začeli moliti rožni venec. Tako se je naša skupna molitev

nadaljevala. Potem je prišla mama k meni, ker ni mogla več živeti sama. Bila sem ob njej, ko je umirala. Ker sem bila po celodnevem delu preveč utrujena, da bi bedela, sem prosila Marijo, naj jo ona čuva, in sem zaspala. V nekem trenutku pa sem se zbudila. Pogledam mamo, ki je lepo mirno ležala. Takrat pa se mama dvigne, sede v postelji in

stegne roke navzgor. Na obrazu je imela radosten izraz, kot da nekoga pozdravlja. Nato je legla in umrla. Zaradi tega dogodka sem zelo srečna.

Potem pa ste se vrnili na Madžarsko?

Da, po 23 letih. Ko sem se vrnila iz Južne Afrike, sem si kupila hišo. Vendar sem kmalu ugotovila, da bom vse svoje prihranke dala v obnovo hiše. Zato sem jo prodala in zakupila sobo v domu za ostarele, kjer živim že sedem let. Poznam družine, ki ne morejo plačevati kreditov, ker so jih vezali na švicarski frank, in so v nevarnosti, da jim vzamejo stanovanje ali hišo. Tem družinam pomagam s svojimi prihranki, ki sem jih zbirala vse življenje. Zelo sem srečna, da lahko naredim nekaj dobrega za uboge, da čuti-jo, da je nekemu mar zanje.

Se ne bojite, da bi vas izkoriščali?

O ne, vedno dobro pogledam, kakšna je situacija, in premislim, ne dam denarja kar tako.

Nikoli se niste poročili?

Ne, niti se nisem želela, vedno sem bila srečna tako, kot je bilo. So pa moji nečaki, kot da bi bili tudi moji otroci.

Katero je vaše bratstvo OFS?

Sem v bratstvu v kraju

Weszpem – to je univerzitetno mesto blizu Blatnega jezera. Na srečanje se peljem z avtobusom, okoli 20 kilometrov.

Sestra Anna, ste srečni?

Zelo.

Kako se počutite, ko pomislite na svojo smrt?

(Zažari) Komaj jo čakam!

Pogovarjala sem se Doroteja Emeršič

Piranski veroučenci pomagali otrokom v Bosni

Letošnje velikonočne praznike smo v piranski župniji zaključili z igrico Naš svet, ki so si jo sami zamislili in jo zaigrali veroučenci 4. in 5. razreda Robi, Ivan, Denis, Lea, Melita, Melani in njena sestra Ana, ki sicer obiskuje 1. razred. Zgodba pripoveduje o treh dečkih, ki imajo bogate starše in si lahko marsikaj privoščijo: drage trenirke in tenisne, počitnice s prijatelji, jadranje, križarjenje, smučanje, veliko hrane. Ko bodo veliki, si želijo še bolj obogateti: eden bi bil politik, drugi bankir, tretji pa bi denar zaslužil kar z igrami na srečo. Želijo si potovati, imeti jadrnico in dober avto. Štiri sestrice pa morajo delati na zemlji nekega bogatega kmeta, da kaj zaslužijo in s tem pomagajo družini. Ko si ogledujejo bogate izložbe, si želijo nove čevlje, novo obleko in rogljičke, saj so večkrat lačne. Pogovarjajo se, kaj bi rade postale, ko odrastejo: zdravnica, ki bo pomagala bolnim ljudem, medicinska sestra na otroškem oddelku, pravni- ca, ki se bo zavzemala za pravice revežev, ekologinja, ki bo skrbela za zdravje rastlin in živali. Ena od njih pa si želi postati kruh, »ker kruh ni nikoli lačen in kruh imajo vsi radi.« Ko nekega dne deklice na ulici pojejo in ena izmed njih igra na violino, dečki pristopijo k njim in prisluhnejo glasbi. Potem se začnejo otroci pogovarjati. Fantje sprašujejo

deklice, zakaj igrajo na ulici, ko pa je tak mraz, in one pojasnijo, da tako pomagajo družini, da preživi. Njihov odgovor dečke tako gane, da bi jih radi povabili na palačinke, a deklice morajo najprej vprašati mamo. Ko vsi odidejo z odra, se na platnu pokaže napis: Čez eno leto. Otroci se skupaj vračajo iz šole. Dečki bi radi šli na stadion igrati nogomet in vprašajo deklice, ali bi se jim pridružile. One pa morajo na delo, da kaj zaslužijo. Takrat vsi fantje rečejo: Mi vam gremo pomagat, saj ste naše prijateljice! Vsi skupaj zakličejo: Vse stvari so veliko lepše, če jih delimo s prijatelji!

Otroci so pripravili tudi dobrodelno stojnico s knjigicami in igračkami. Ves dohodek so namenili za pomoč otrokom v Bosni, ki živijo v težjih razmerah. Tako so se na svoj način odzvali na postno akcijo Plamen upanja, ki jo je spodbudila slovenska Karitas.

Zahvaljujemo se Sabini Kravos za odlično power point ozadje in za vodenje gledaliških vaj, župniku Zorku Bajcu, ki nam je prijazno odstopil dvorano, Zori Mužinič za uvodne in sklepne besede ter vsem obiskovalcem, ki so si prišli igrico ogledat. In seveda vsem nastopajočim za srčnost in vztrajnost pri vajah.

Pogovor: Klemen Jerinc

V prejšnji številki Brata Frančiška ste lahko prebrali o slovesnosti na Brezjah, ko so trije člani KB Kamnik naredili obljube v Frančiškovem svetnem redu. Najmlajši med njimi, **Klemen Jerinc**, se je rad odzval vabilu, da ga predstavimo v naši reviji.

Br. Klemen, se lahko najprej malo predstavite: iz kakšne družine izhajate, kako se spominjate svojega otroštva?

Ko spregovorim o sebi najprej vsake-mu povem, da sem Klemen. Preprosto zato, ker me ime najbolje opiše. **K**-lepetav, zgovoren fant, ki rad prisluhne zgodbi sočloveka. **L**-ep v srcu, saj lepota zame izvira iz človekove notranjosti in tako poudarja karizmo človeka. **E**-nergičen, ko je potrebno biti energičen, večinoma pa umirjen, saj človek porabi bistveno več energije, tiste prave energije, za ohranjanje umirjenosti. **M**-inistrant sem bil že v zelo mladih letih in to zadolžitev sem v rodni župniji v Dravljah z veseljem opravljal. **E**-leganca krasi moje spretnosti pri vodenju zborov oziroma dirigiranju, tako pravijo drugi. **N**-agajiv sem vedno bil in vedno bom. Izhajam iz kmečke družine, kjer sem se že v zelo mladih letih naučil vseh kmečkih opravil. Danes se večini zdi povsem neverjetno, da v Dravljah, ki so od centra Ljubljane oddaljene 4 km še živi kmetija. Na naši kmetiji večino dela opravijo starši, v veliko pomoč pa jima je moja sestra Urška. Smo čisto povprečna družina, naša posebnost je, da se pogovarjamo zelo glasno. Razlog je v tem, da ati slabše sliši. Moje otroštvo je bilo zelo zanimivo. Sem verjetno ena zadnjih generacij otrok, ki smo se popoldne igrali na ulici.

Vse to nam je omogočalo veliko večjo povezanost, predvsem pa pristen živ stik z mladim človekom, ki je danes še kako pomemben. Večino svojih predšolskih dni sem doma preživel s svojo staro mamo. Skupaj sva se igrala, se vedno učila kaj novega, predvsem pa sva zelo veliko prepevala. Pesem je tisto glavno vodilo skozi celotno moje življenje.

Odločitev za poklic. Kaj vas je vodilo pri odločitvi, da se s tako ljubeznijo posvečate delu s starostniki?

Od malih nog so mi bili starejši ljudje zanimivi. Stara mama, ki je živela na naši domačiji, je imela težave s sluhom in ravnotežjem. V tistem času je imela še tri svoje starejše brate in kadar koli so prišli skupaj, sem vedno z veseljem sedel poleg, ker

so mi bile njihove zgodbe tako zanimive, tako življenjske. Ta radovednost me je spremljala in me še vedno spremlja. Tako sem se po srednji upravno-administrativni šoli odločil za študij socialnega dela. Odločitev za študij je bila iz dveh razlogov. Tisto leto je imela ta fakulteta zelo visoko omejitev za vpis, tako da mi je predstavljala določen izziv. Drug razlog pa je bil ta, da sem želel svoje mladostno zanimanje za sočloveka poglobiti in mu dati še strokovno podlago. Tako sem pri 23 letih diplomiral in se zaposlil na Inštitutu Antona Trstenjaka. Njegova misel »Za človeka gre!« me še danes spremlja tako v službi kot tudi v prostem času. Zadnja leta sem zaposlen v Domu svete Katarine v Mengšu. Pri starejših še najbolj navdušuje njihova preprostost, ki jo lahko primerjamo s Frančiškovo. Njim ni potrebno nič več dokazovati. Njihova velika dejanja govorijo namesto njih. In ta dejanja je pisalo življenje. Preprosto jih moraš imeti rad.

Kdaj ste se srečali s sv. Frančiškom? Kaj vas najbolj navdušuje pri njem?

Moje življenje je s svetim Frančiškom povezano že od samega začetka. Nekako nisem mogel počakati do roka,

Menim, da šele potem, ko se za nekaj odločiš, lahko to začneš tudi živeti. Nič ne pomaga samo govorjenje. Potrebna so dejanja. In velika dejanja potrebujejo v prvi vrsti veliko skromnosti in ponižnosti, seveda pa tudi poguma, da se za to odločiš.

tako sem na svet pogledal 14 dni pred rokom. To je bilo 3. oktobra. Tako leto za letom praznujem skupaj z njim. Postavil sem si vprašanje, kdo je zavetnik socialnih delavcev? To je sveti Frančišek, tako verjamem, da je že v moji zibelki pisalo, da bom socialni delavec. S Frančiškovim svetnim redom sem se srečal v letu 2012. Sodelavka s. Marta Hribovšek me je nagovorila, da se pridružim svetnemu redu. Najprej sem prišel iz radovednosti. Potem pa sem iz srečanja v srečanje bolj spoznaval, da sveti Frančišek spretno okrog mene plete pot, ki me vodi k njemu. Tako z veseljem prihajam k skupini v Kamnik, saj je tam zbrana pisana družina ljudi različnih starosti in življenjskih izkušenj. In različne izkušnje nas bogatijo. Sveti Frančišek je svoje življenje posvetil ubogim. Dostikrat mi na misel prihaja to veliko dejanje, ki pomeni dati sebe. Sebe lahko dam drugemu, če sem trdno prepričan, da za to ne bom pričakoval plačila ali nagrade. Tako me najbolj pri njem navdušuje njegova zastonjska ljubezen do ubogih. Sveti Frančišek je ubogim dajal sebe brez pričakovanj. Ne smemo pa pozabiti, da je sveti Frančišek hrepenel po tem, da se je lahko razdajal. Pri vsem te pa je ohranjal skromnost, ki vrednost njegovih dejanj samo še okrepi.

Danes se mladi pa tudi starejši težko odločamo oziroma se zavežemo nekomu ali nečemu za celo življenje. Tudi zaobljube v Frančiškov svetni red nas vežejo do smrti. Zakaj ste se odločili za ta korak?

Zavezati se v današnjem času res ni enostavno. Z vseh strani v naša življenja vstopajo takšne in drugačne ponudbe. Človek mora zato še toliko bolj ohranjati trdnost, da zmore pretehtati kaj je smiselno in kaj predstavlja balast. Poplava dejavnosti nas lahko hitro odnese iz enega pristana v drug. Sam se zavedam, da je v življenju potrebno stati za svojimi besedami in življenje me je naučilo, da moram stvari, za katere sem se odločil, izpeljati do konca. Tako se mi je zdelo edino smiselno, da dam svojo zaobljubo in postanem mali brat svetega Frančiška. Kako bogato se sliši biti brat Frančišku, kajne? Menim, da šele potem, ko se za nekaj odločiš, lahko to začneš tudi živeti. Nič ne pomaga samo govorjenje. Potrebna so dejanja.

In velika dejanja potrebujejo v prvi vrsti veliko skromnosti in ponižnosti, seveda pa tudi poguma, da se za to odločiš. Za ta korak sem se odločil, ker želim hoditi po Frančiškovi poti. Želim biti za ljudi, za tiste, ki potrebujejo pomoč. In v današnjem času, ko pogosto govorimo o ekonomski krizi, menim, da ta kriza ni najhujša. Veliko hujša je kriza vrednot, ki je zaradi napredka informacijsko-komunikacijske tehnologije marsikoga povsem socialno izolirala. Tako želim ljudem, ki so ubogi v duši, dati prostor za njihovo osebno rast. Saj človek lahko razdaja sebe šele takrat, ko je zadovoljen sam s seboj. Potrebno je narediti korak v pravo smer.

Kako ste se v bratstvu in vi osebno pripravljali na trenutek, ko boste pred Bogom ter brati in sestrami obljubili, da boste živeli po evangeliju?

V bratstvu smo se na zaobljube skrbno pripravljali. Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem članom krajevnega bratstva Kamnik. Njihove izkušnje so mi dale vzpodbudo, da tudi jaz lahko nekaj naredim za druge. Osebno sem se prav do trenutka slovesnih zaobljub, 18. 10. 2014 na Brezjah, spraševal, ali me Frančišek res želi ob sebi. Res želi še enega manjšega brata? Se res želi še naprej razdajati?

Posebno veselje je imeti tak blagoslov, da si povabljen v bratstvo. Radost je

... pogrešam skrb za starejše. Veliko starejših v današnjem času nima nikogar, s katerim bi se lahko pogovorili. Zato mislim, da je prioriteta naloga nas, Frančiškovih bratov in sester, da se približamo tem starejšim, ki nas potrebujejo.

imeti okrog sebe brate in sestre, ki prav tako kot ti želijo narediti nekaj za sočloveka. In ta misel, da naredim nekaj za sočloveka, me nagovarja dan za dnem.

Dan slovesnih zaobljub je s svojim petjem polepšal tudi Moški pevski zbor KUD Oton Župančič Sora, ki ga vodite. Povejte nam kaj o svoji ljubezni do glasbe!

Že od otroštva sem rad prepeval. Tako sem vsa leta prepeval v osnovni šoli, kasneje sem prepeval v Mešanem mladinskem pevskem zboru Veter pri Urši Lah, nato kratek čas v Akademskem pevskem zboru Tone Tomšič. V študent-

skih letih sem se vpisal v glasbeno šolo in tako zaključil nižjo glasbeno šolo, smer petje. Moja profesorica mi je vedno govorila, da se za vsakega najde mesto. Tako sem se javil na razpis za zborovodjo moškega pevskega zbora iz Sore. To je bila moja prva izkušnja z vodenjem zbora in začetki so bili res negotovi. Nisem bil prepričan, da sem temu kos. Zdaj skupaj ustvarjamo že 7. sezono. Kasneje so me prosili še za več zborov, tako sedaj vodim še Mešani pevski zbor Litostroj in Mešani pevski zbor društva upokojencev Ig. Preprosto lahko rečem – brez petja mi živeti ni!

V bratstvu pa ste že sprejeli prvo službo, kajne?

V bratstvu smo decembra lani imeli volilni kapitelj in prevzel sem vlogo tajnika. Saj nimaš izbire, če se odločiš, da boš zvest Francišku, moraš biti zvest tudi takrat, ko je potrebno kaj narediti. Moram reči, da sem v zadnjem času zaradi vseh obveznosti malo manj na tekočem s stvarmi, vendar čutim, da mi je zaupana pomembna naloga. Potrudil se bom, da jo bom dobro opravljal.

Kje vidite svoje poslanstvo v Frančiškovem svetnem redu oziroma katera področja bi bilo po vašem mnenju vredno poživiti?

Kot socialni delavec imam vsakodnevno živ stik z ljudmi, kar se mi zdi zelo dragoceno. Svoje poslanstvo vidim v tem, da dejansko naredim nekaj za pomoči potrebne. Menim, da je Frančiškova mladina danes v veliko krajih zelo lepo razvita, poudaril pa bi rad, pa pogrešam skrb za starejše. Veliko starejših v današnjem času nima nikogar, s katerim

bi se lahko pogovorili. Zato mislim, da je prioriteta naloga nas Frančiškovih bratov in sester, da se približamo tem starejšim, ki nas potrebujejo. Ne smemo pozabiti, da so ti starejši znali živeti bolj povezano, bolj drug z drugim. Zdaj imamo možnost in priložnost, da nam predajo svoje dragocene življenjske izkušnje. Na nas pa je, da jih ne zapakiramo v lepo oblikovano knjigo, na kateri se bo nabiral prah, ampak da jih uporabimo v našem življenju.

In še misel za konec ...

Dan izgubi smisel, če v njem ne narediš dejanja, s katerim osrečiš sebe. Šele srečen človek lahko srečo deli z drugimi in jih osrečuje.

Dragi brat Klemen, hvala, da ste odstrli delček svojega življenja našim bralcem in da mnogim prinašate vedrino in tolažbo. Prepričana sem, da bo vaše pričevanje marsikoga nagoovorilo. Naj vas dobri Bog po svetem Francišku še naprej vodi in navdihuje.

Pogovor je pripravila Mateja Trajbarič OFS

Goriški frančiškani v primežu vojne

S pominjamo se stote obletnice začetka prve svetovne vojne, ki je po maju 1915, ko je v vojno vstopila tudi Italija, neposredno in krvavo zarezala tudi v naše kraje na Goriškem. Tam so pred začetkom prve svetovne vojne delovali številni cerkveni redovi. Večina je imela v deželi že dolgo tradicijo in so bili globoko vpeti v njeno versko, izobraževalno, socialno in kulturno življenje. Moški redovi so pokrivali najrazličnejše dejavnosti, priljubljena sta bila predvsem oba reda, ki sta izšla iz izročila sv. Frančiška Asiškega, frančiškani in kapucini. Večina redovnikov (frančiškani, kapucini, jezuiti, salezijanci, usmiljeni bratje, lazaristi) je svoje delovanje osredotočila na deželno glavno mesto, vendar so bili kot misijonarji, pridigarji, spovedniki, vzgojitelji in oskrbniki božjepotnih svetišč prisotni praktično na celotnem ozemlju goriške nadškofije. Tudi redovnice iz šestih ženskih redov so se ukvarjale z najrazličnejšimi dejavnostmi, od vzgoje deklet do nege bolnikov in gospodinjstva po različnih cerkvenih ustanovah. Za razliko od moških so ženski redovi svoje delovanje bolj vezali na samo mesto Gorica.

Tokrat se bomo na kratko posvetili goriškim frančiškanom in njihovem delovanju med prvo svetovno vojno.

V goriški nadškofiji so ob začetku prve svetovne vojne delovali kar trije frančiškanski samostani. Na Kostanjevici oziroma na Kapeli nad Gorico imajo frančiškani svojo postojanko od leta 1811. V tem samostanu so nasledili karmeličane, ki so tam delovali od 17.

stoletja do jožefinskih reform. V kriпти samostana je še danes grobnica zadnjih Burbonov, ki so nekdanje kraljevali v Franciji. V samostanu je pomladi 1915 živelo devet patrov, vsi Slovenci, in osem redovnih bratov. Imeli so svojo notranjo frančiškansko gimnazijo, na kateri je poučeval tudi znani jezikoslovec p. Stanislav Škrabec (1844–1918). Prav on je bil zaslužen za izdajanje lista »Cvetje z vrtov svetega Frančiška«, kjer je na platicah te revije objavljali svoje znamenite jezikoslovne prispevke. Že 25. maja 1915 je gimnazijski prefekt p. Gracijan Heric odpeljal vseh 20 takratnih frančiškanskih gimnazijcev v Ljubljano. Pozneje so jih namestili po različnih frančiškanskih samostanih: v Ljubljani, Kamniku, pri Sv. Trojici v Slovenskih Goricah. Gimnazija je nadaljevala z delom v šolskem letu 1915–16 v Kamniku, zato je večina kostanjeviških patrov – profesorjev odšla do konca poletja 1915.

Do 22. novembra 1915 so Kostanjevico zapustili še preostali redovniki. Ostal je le p. Aleksander Vavpotič, rojen v Ormožu leta 1873, organist in profesor petja. Poverjena mu je bila skrb za izpraznjeni in precej poškodovani samostan, ki so ga Italijani zasedli 9. avgusta 1916 in pri tem našli tudi p. Vavpotiča. Osu-mili so ga vohunstva in ga brez milosti takoj ustrelili. Samostanska kronika

Pričevanje o razmerah na Kostanjevici je slikovito opisal msgr. Alojzij Novak (1881–1967), tedanji dekan v Črničah, ki je v prvih dneh novembra 1917 obiskal osvobojeno Gorico: »Šel sem tudi na Kostanjevico, vse je v dohodnih jarkih in podzemeljskih luknjah (kavernah). Na samostanskem vrtu je vojaško pokopališče, iskal sem tudi grob p.

sicer omenja, da naj bi ga dobili pred obednico, nekateri italijanski avtorji pa navajajo, da naj bi se p. Vavpotič skrival v kripti Burbonov. Pojavile so se celo trditve, naj bi ga italijanski vojaki prijeli v železniškem predoru pod Kostanjevico, kamor naj bi se bil zatekel. Tudi mesto ustrelitve ni točno poznano, saj se omenja tako železniški predor pod Kostanjevico kot prostor pod samostanom proti Gorici, kjer so šele februarja 1921 našli njegovo truplo in ga prekopal na goriško pokopališče na Mirenski cesti. V ljubljanskem Slovencu so skoraj mesec dni odlašali z razglasitvijo smrti p. Vavpotiča, kajti mislili so, da se je nekako rešil in se bo kmalu javil.

Med italijansko zasedbo je v samostanu, ki se je znašel tik za prvo bojno črto, prebivala vojaška posadka, zato je bil pogosta tarča avstro-ogrskih topov in počasi se je spreminjal v kup ruševin. Avstrijske oblasti so sicer že leta 1915 poskrbele za prevoz posmrtnih ostankov iz grobnice Burbonov na Dunaj, ker so bili le-ti v sorodstvu s poznejšo habsburško cesarico Zito Parmsko, ženo cesarja Karla.

Aleksandra, ki so ga Lahi ustrelili, ko so zasedli Kostanjevico, a ga nisem našel, ker je več grobov brez napisa. Laški jarki so čedni in snažni, po kavernah je vse polno knjig, steklenic, največ pa municije.«

Po italijanskem umiku so se frančiškani začeli počasi vračati na Kostanjevico, prvi med njimi je prišel p. Heric, se je vrnil 17. februarja 1918. V ruševinah si je uredil zasilno stanovanje, maševal pa je v dokaj dobro ohranjeni obednici, ki jo je preuredil v kapelico. Maja istega leta je samostan ponovno oživel in začela se je obnova, tudi s pomočjo 48.000 kron, ki jih je za začetek namenila habsburška država.

Pomemben frančiškanski samostan je deloval na romarski Sv. Gori nad Solkanom, skupaj s kostanjeviškim sta sodila v Kranjsko frančiškansko provinco sv. Križa. Frančiškani so to romarsko svetišče upravljali od 16. stoletja do jožefinskih reform, ponovno pa od leta 1900. V stalno upravo jim ga je izročil tedanji goriški nadškof in prvi slovenski kardinal Jakob Missia.

Svetogorskih pet patrov in prav toliko redovnih bratov, vsi Slovenci, je

skrbelo predvsem za številne romarje, ki so obiskovali Marijino svetišče, glavno romarsko božjo pot v goriški nadškofiji. Že dan po začetku vojne z Italijo je Sv. Goro zasedla avstro-ogrška vojska in patrom ukazala umik. Večina se jih je z najnujnejšim umaknila, najprej v Grgar. O tem je Jožef Godnič, tedanji grgarski kurat, v kroniki zapisal: »25. majnika so morali bežati patri frančiškani s Svete gore. Po noči so morali zapustiti kraj milostne Matere Božje. Okoli enajste ure po noči so prišli v Grgar pater gvardijan Marijan Širca, p. Frančišek Ambrož in br. Peter. Ostali iz družine so bežali po drugi poti, srečno so prišli do železnice, ter po njej v Ljubljano.

Prišli so pa v Grgar z vozom upreženim z dvema paroma volov. Na vozu je bilo mnogo vreč z moko, vrhu vreč pa dragi zaklad svetogorski, milostna podoba Matere Božje skrbno povita.

Drugi dan je p. Marijan s fr. Petrom nadaljeval pot z vozom proti Ljubljani, p. Frančišek pa je ostal z milostno podobo M. B. v Grgarju. Radi varnosti so podobo shranili začasno v župniško klet, kjer je osem dni samotarila.

Po preteklih osmih dneh je p. Frančišek spraval milostno podobo s pomočjo vojaškega avtomobila do bližnje železniške postaje pri sv. Luciji, od tod pa po železnici k patrom frančiškanih v Ljubljano, sam pa ko je dovršil to velevažno sveto delo, se je peš (!) vrnil na Sv. goro.«

Svetogorska milostna podoba je vojno kot begunka preživela v ljubljanski frančiškanski cerkvi na Tromostovju, na takratnem Marijinem trgu. V oktobru 1921 se je vrnila v Gorico, v oktobru 1922 pa dokončno na Sv. Goro.

P. Frančišek Ambrož, rojen leta 1874 v Stražišču pri Kranju, zaslužen za umik milostne podobe, se je kmalu vrnil

na Sv. Goro in vztrajal v napol podrti samostanski celici. Slovenec, tedanji ljubljanski dnevnik, je pogosto poročal o njegovi požrtvovalnosti in ugledu, ki ga je užival med avstro-ogrskimi branilci. O njegovem bivanju na Sv. Gori je kurat Godnič zapisal: »Tu v vedni nevarnosti zaradi italijanskih granat, pa ne zmeneč se za to je poskušal rešiti, kar je mogel ter rešeno spravljal v Gorico k usmiljenim bratom.«

Ko v cerkvi zaradi obstreljevanja ni bilo več varno maševati, se je umaknil na Kostanjevico, od koder je pomagal kuratu Godniču. O stanju na Sv. Gori je objavljala poročila v Slovencu, zadnjič se je tja povzpел na praznik sv. Jožefa (19. marca 1916). P. Ambrož je bil 13. aprila 1916 ubit med italijanskim bombnim napadom na bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici, kjer je pomagal pri oskrbi in tolažbi ranjencev. Zdi se, da je svojo usodo položil v Božje roke, o tem je kurat Godnič v kroniko zapisal besede p. Ambroža: »Vi, gospod kurat, prosim, da me pokopljete ponoči na Sv. gori. Vi, prav Vi me morate pokopati. – Čudne, preroške besede!«

Z vojaškimi častmi so ga pokopali na Sveti Gori, kjer počiva še danes. Posmrtno je bil odlikovan s križcem reda Franca Jožefa z vojno dekoracijo. Frančiškana p. Ambrož in p. Vavpotič sta bila poleg češkega usmiljenega brata p. Vita Krikave, ki je 6. avgusta 1916 umrl v italijanskem obstreljevanju Gorice, edini žrtvi spopadov na soški fronti med goriškimi redovniki.

Italijansko topništvo je 23. junija 1915, na predvečer praznika rojstva Janeza Krstnika, svetogorsko cerkev in samostan spremenilo v kup ruševin. Obstreljevalo je tudi z zažigalnimi granatami, zato je ogenj gorel tri dni. Legenda pravi, da je razneslo prvi italijanski top, ki je svojo cev iz Brd usmeril proti Sv. Gori, in pri tem naj bi bili ubiti vsi okoli stoječi topničarji. Ruševine so potlej dajale zavetje avstro-ogrskim branilcem in Ita-

lijani so ta vrh zasedli šele med enajsto soško bitko, ob koncu avgusta 1917. V čast italijanske zmage je zaigrala vojaška godba, ki jo je vodil slavni dirigent Arturo Toscanini (1867–1957), vendar so jih avstro-ogrski topovi kmalu utišali. Čez dobro leto pa je že omenjeni dekan Novak zapisal: »Sv. Gora je od nocojšnje noči zopet v naši rokah« (Črniška kronika, 26. oktober 1917).

V goriški nadškofiji je deloval še manjši frančiškanski samostan na otoku Barbana v gradeški laguni, kjer je že sredi 15. stoletja dokumentirano delovanje minoritov. Tedanje oblasti Beneške republike so samostan razpustile leta 1769, poslej so Barbano upravljali škofijski duhovniki, najprej iz Vidma in nato iz Gorice. Leta 1901 so romarsko svetišče v upravo sprejeli frančiškani iz dalmatinske province sv. Hieronima. Zgradili so nov samostan in skrbeli predvsem za številne romarje. Izdajali so tudi svoje italijansko glasilo »La Madonna di Barbana«, v njem med drugim najdemo zanimiv zapis iz aprila 1915: »*Matere prihajajo molit in prosit Marijo za svoje sinove, ki se nahajajo tam gori, v Karpatih, kjer jim grozijo ruske krogle, mraz in bolezni.*«

Kmalu po začetku spopadov na soški fronti je to področje zasedla italijanska vojska in gvardijan p. Bernardo Mijolin je bil interniran že junija 1915. Po preboju pri Kobaridu ob koncu oktobra 1917 se je na to območje ponovno vrnila nekdanja avstro-ogrska oblast. Romanja na Barbano, predvsem za furlanske vernike, so se obnovila že spomladi 1918.

Po končani prvi svetovni vojni so se pregnani frančiškani vrnili na Goriško. Začela se je obnova, materialna in duhovna. Medtem je Primorsko novembra 1918 v skladu z določili Londonskega sporazuma zasedla italijanska vojska, jeseni 1920 je bilo to ozemlje z Rapalsko pogodbo tudi formalno priključeno h Kraljevini Italiji. Po izsiljenem odhodu slovenskih frančiškanov s Sv. Gore in Kostanjevice so omenjene samostane prevzeli frančiškani iz italijanske Tridentinske province. Za primorske rojake se je začelo dolgo in težko obdobje, ki sta ga prinesla fašizem in nasilna italijanizacija.

Renato Podbersič ml.

Darovi za revijo Brat Frančišek

Dragi bratje in sestre, hvala vam za velikodušno podporo našega papirnatega bratca. Se priporočamo še za naprej! Darove lahko nakažete na naš TRR (objavljen v kolofonu), izpolnite položnico ali pa oddate osebno.

Bog povrni!

- ☞ 180 € Šošterič Helena
- ☞ 130 € KB Šenčur
- ☞ 100 € Kuclar Terezija
- ☞ 50 € Kranjc Cilka
- ☞ 50 € KB OFS Vič
- ☞ 50 € Janez Mavrič
- ☞ 20 € Anica Ličen
- ☞ 20 € Stanka Mihelič
- ☞ 20 € Jolanda Zver
- ☞ 20 € Sonja Zver
- ☞ 15 € Radovanovič Karmela
- ☞ 15 € Jelka Lepanja
- ☞ 15 € Frančiška Jurkovnik
- ☞ 10 € Pajničan Elka
- ☞ 10 € Marija Jagodic
- ☞ 5 € Vilar Mara

Znani člani OFS

Tomaž More

Tomaž More je ena najbolj priljubljenih zgodovinskih osebnosti v Angliji ne le med katoličani, ampak tudi med anglikanci zaradi njegove zvestobe glásu vesti za cenó življenja.

Rodil se je 7. febru- arja 1477 v Londonu. Njegov oče John je bil ugleden sodnik, ki je sinu Tomažu je omogočil najboljše tedanje šole (v Oxfordu je študiral klasične jezike, nato pa v Londonu pravo). Pri triindvajsetih letih je bil že odvetnik, tri leta zatem tudi član parlamenta. Obetala se mu je sijajna kariera. Sam je sicer razmišljal, da bi postal duhovnik ali celo redovnik kartuzijan, vendar je prišel je do spoznanja, da ga Bog kliče v družinsko življenje. V srečnem zakonu z Jane Colt je postal oče štirim otrokom, trem deklicam in dečku. Po njeni smrti se je Tomaž poročil z ne več mlado vdovo, ki je v hišo pripeljala hčerko iz prvega zakona. Sam je skrbel za izobrazbo svojih otrok (pri tem ni delal razlike med sinom in hčerami).

Ko je leta 1509 angleški prestol zasedel Henrik VIII., je za svetovalca in tajnika izbral Tomaža Mora. Njega je tudi vprašal za svet glede svojega zakona s Katarino Aragonsko, ki mu ni mogla roditi naslednika. More se je posvetoval s teologi in pravniki, potem pa kralju iskreno odgovoril: »Zakon s Katarino je veljaven!« Kralj ga je kljub temu mnenju, ki mu ni bilo po volji, imenoval za kanclerja (takrat drugi najvišji položaj v državi), upajoč, da ga bo počasi pridobil

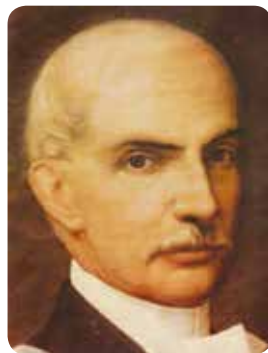
zase, vendar se je uštel. Ko je Tomaž videl, da kralj vztraja pri svojem, mu je vrnil zlato verigo kanclerja in kralj je njegovo odpoved sprejel. Vendar pa mu je zameril, da se ni udeležil kronanja nove kraljice Ane Boleyn – prejšnji zakon so razglasili za neveljavnega, zaradi česar je papež kralja izobčil, Henrik pa se je razglasil za poglavarja Cerkve na Angleškem. Še manj pa je kralju bilo všeč, da mu Tomaž ni hotel priseči zvestobe v cerkvenih zadevah. Zaradi tega so ga vrgli v ječo v londonski Tower.

1. julija 1535 ga je sodišče obsodilo na smrt. Tomaž je sodnikom dejal: »Čeprav ste bili na zemlji sodniki moje obsodbe, želim, da bi se onstran mogli vsi srečati za naše večno odrešenje.«

6. julija 1535 je z besedami: »Umiram kot zvest kraljev služabnik, predvsem pa zvest služabnik Boga,« položil glavo na tnaló. Njegovo obglavljeno telo so pokopali v habitu Frančiškovega tretjerednika, kot je bilo to takrat v navadi, na neoznačenem mestu v kapeli svetega Petra pri Vicuni.

Papež Pij XI. ga je leta 1935 prištel med svetnike. Je zavetnik pravnikov, javnih tožilcev, političnih voditeljev, družbenih delavcev ...

Gabriel García Moreno

Gabriel García Moreno, ekvadorski politik v 19. stoletju, je bil – podobno kot kralj Ludvik IX. – zgled krščanskega voditelja.

Rodil se je 24. decembra 1821

v kraju Guayaquil v Ekvadorju kot osmi otrok trgovca Gabriela Garcie Gomeza in predstavnice višjega sloja Mercedes Moreno. Ker mu je oče v mladosti umrl, je njegova vzgoja padla na ramena matere. Na univerzi v Quitu je študiral je teologijo in pravo. V začetku je bil prepričan, da ima duhovni poklic (prejel je tudi nižje redove), vendar je po razmisleku nadaljeval svetno kariero. Precej mlad se je angažiral v turbulentnem političnem življenju v Ekvadorju, zaradi njegovih nazorov so ga izgnali v Evropo, od koder pa se je po smrti voditelja, ki ga je ogrožal, ponovno vrnil v domovino. Prepričan je bil, da je politično in gospodarsko stisko, ki je bila v Ekvadorju velika, mogoče reševati samo z uporabo moralnih načel, za kar mora poskrbeti močan voditelj.

V dveh mandatih, ko je bil izvoljen za predsednika Ekvadorja (1861–65 in 1869–75), je skoncentriral oblast, zmanjšal podkupovanje, ustvaril relativen mir, utrdil gospodarstvo, vzgojo z upal Katoliški Cerkvi oziroma jezuitom (število osnovnih šol se je v njegovem času iz 200 povzpelo na 500), podpisal je konkordat s Svetim sedežem, posvetil Ekvator Presvetemu Srcu. Boril se je proti revščini, za uboge je razdal tudi svojo plačo. V njegovem času je država napredovala do vodilne države na področju znanosti in gospodarstev Latinski Ameriki. Ko so Rim leta 1870 zavezle čete Viktorja Emanuela, je bil edini državni voditelj, ki je izrekel podporo papežu, ki je bil ujetnik znotraj Vatikana.

Osebnó je bil zelo pobožen, vsakodnevno je bil pri sveti maši, prejemal obhajilo vsako nedeljo (kar pred papežem Pijem X. ni bilo običajno), bil član molitvenih zvez, vsakodnevno je molil rožni venec in meditiral ...

Zaradi vsega tega med liberalci ni bil priljubljen. Eden od življenjepiscev pravi, da je, ko je izpeljal zgoraj omenjeno uradno posvetitev države Srcu Jezusovemu, pristal na seznamu za usmrnitev med nemškimi prostozidarji. Ko je bil leta 1875 ponovno izvoljen, so se grožnje s smrtjo še pomnožile. Njegov odgovor nanje je bil, da je vse, kar lahko naredi, le to, da se pripravi na srečanje z Bogom. Sledilo je več poskusov napada nanj, 6. avgusta 1875 (preden je ponovno zaprisegel kot predsednik) pa so nanj izvedli atentat pred katedralo v Quitu. Atentatorji so ga pod pretvezo poklicali iz cerkve, kjer je molil, in ga napadli z mačeto ter z revolverji. Njegove zadnje besede so bile: »Bog ne umre!« Hudo ranjenega so odnesli v cerkev v Marijino kapelo, kjer je prejel bolniško maziljenje, nakazal, da svojim morilcem odpušča, in umrl.

Papež Pij IX. ga je označil kot mučenca za vero in krščansko ljubezen do svojega naroda.

Pripravila Fani Pečar OFS

Srečanje svetov krajevnih bratstev pokrajinskega bratstva OFS Ljubljana

V soboto, 14. marca 2015 smo se zbrali v minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v župniji sv. Peter v Ljubljani. Tema dneva je bila ŽIVLJENJE V BRATSTVU. Skupno druženje smo začeli pri oltarju s sveto mašo in nadaljevali s prvimi pozdravi in kramljanjem ob čaju in kavi. Kmalu nas je nagovoril br. Jaro Knežević, OFM Cap, ki se je posvetil življenju v bratstvu. Naj natresem nekaj misli iz nagovora.

Identiteta in poslanstvo

Jezus je središče in izvir vsakega bratstva. Pri tem naj nas vodi 4. člen vodila (... prehajati iz evangelija v življenje in iz življenja k evangeliju). Bistvo nas, Frančiškovih, je, da hodimo po poti življenja kot bratje in sestre v občestvu, v katerem nas povezuje Jezus Kristus. S tem pričujemo, da je Jezus živ v svetu. On je kot vez edinosti med nami. Papež Frančišek pravi, da *vsako srce hrepeni po tem, da bi bilo v občestvu. Življenja v bratstvu se začnemo učiti v družini, ob očetu in materi.* Temelj mora biti Bog

Oče. V tem duhu so tudi oddaljeni naši bratje in sestre. Ker imamo istega Očeta, smo med seboj bratje in sestre.

Frančiškovo evangeljsko bratstvo

Frančišek je evangelij jemal zelo resno. Zato je po njem oblikoval tudi skupnost. Njegovo bratstvo lahko opišemo s temi pojmi: PROSITI (pred brate in sestre prihajam s prošnjo, naj mi pomagajo živeti), DATI (brate je treba ljubiti in hraniti, odgovarjati na konkretne potrebe, ki jih imajo) in PUSTITI SVOBODO (vsak mora dajati in prejemati. Tako smo vsi hkrati bogati in ubogi).

Brat in sestra – razodetje Boga

Člen 5 v Vodilu naroča, naj iščemo živo in dejavno Kristusovo osebo v bratih in sestrah (!), šele potem v Svetem pismu, Cerkvi, ... Tukaj je na mestu, da se vprašamo, kako mojega brata, mojo sestro vidi Bog? To nas osvobaja in prinaša mir.

Zapovedi bratstva:

- ☞ Spoštuj skrivnost bližnjega in se vsaj enkrat dnevno prikloni Kristusu v bratu oziroma sestri
- ☞ Bratski pogovor je kraj razodevanja Kristusove ljubezni
- ☞ Vzemi si čas za brata in sestro – čas je ljubezen!
- ☞ Življenje v bratstvu je tvoj zastonjski dar – poklical si me brez mojih zaslug

- ☞ Bratje in sestre naj se spodbujamo med seboj v ljubeznivi naklonjenosti, pripravljeni na žrtev, ki jo je velikokrat potrebno vzeti nase
- ☞ Resnično bratstvo obstaja le tedaj, ko vsak gleda na nezamenljivo dostojanstvo in različnost bližnjega kot na bogastvo. Če mu priznaš to bogastvo brez napačnega izenačevanja in če si pripravljen priobčevati svoje lastne sposobnosti, darove ...

V tisti medsebojni ljubezni, s katero nas je ljubil Kristus, ne zapustimo brata, sestre v nevarnosti ampak mu skrbno pomagajmo. Padlega brata, sestre, ne obsojajmo ampak ga varujmo in ohranimo njegovo dobro ime in ga še bolj ljubimo, kajti nedvomno bi vsak izmed nas padel še globlje, če bi nas ne obvaroval Bog s svojo dobroto. Da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetu, ki bi se pregrešil, kolikor bi se največ pregrešiti mogel, pa bi potem, ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil; in tudi če ne bi iskal usmiljenja, ga ti vprašaj, če

želi usmiljenje. In če bi se pozneje tisočkrat pojavil pred tvojimi očmi, ga ljubi bolj kot mene, in sicer zato, da ga pritegneš h Gospodu. In vedno imej do takih usmiljenje (Frančiškovo Pismo predstojniku).

Po koncu nagovora smo vsi skupaj zmolili molitev p. Zvezdana Liniča *Gospod mi je dal brate* in se razdelili v skupine, kjer smo se pogovarjali o konkretnem življenju, ki ga živimo v naših bratstvih. Ko smo naša spoznanja delili z vsemi navzočimi, smo druženje nadaljevali ob pici velikanki in živahnem pogovoru.

Dan smo preživeli v bratskem duhu, prežeti z ognjem Svetega Duha.

Mateja Trajbarič OFS

Jaslice, ki združujejo obe Gorici

Bratstvi Frančiškovega svetnega reda na Kapeli

Na nedeljo Jezusovega krsta, 11. januarja 2015, je bila vsa Goriška ovita v meglo. Pozno popoldne se je po vlažnem in deževnem dnevu zjasnilo in nepričakovano je pokukalo tudi plaho sonce. Tako je lahko lepa množica italijanskih in slovenskih vernikov s simboličnim romanjem na staro božjepotno svetišče na Kapeli na najlepši način podoživela preprostost in lepoto jaslic, kakršne je prvi zasnoval asiški ubožec leta 1223. Tradicionalno bratsko srečanje, ki sta ga tudi letos organizirali bratstvi Frančiškovega svetnega reda (OFS) iz Gorice in Nove Gorice, se je začelo v ulici Cappella na italijanski strani pod kostanjeviškim gričem. Kostanjeviški župnik p. Tomaž je z uvodno mislijo pozdravil prisotne, med katerimi sta bila tudi goriški nadškof Carlo Redaelli in koprski škof Jurij Bizjak. Msgr. Redaelli se je spomnil lanskega skupnega romanja dveh bratstev v Greccio, pa tudi svojega romanja v Sveto deželo, kjer so se spomnili, da je bil sv. Frančišek v

času vojne in nasilja tudi tam pričevalc miru. Goriški nadškof se je spomnil tudi »laičnega pohoda«, ki je ob istem času potekal v Parizu v prisotnosti številnih oblastnikov; tudi tam so hodili za mir, »ki je za nas Božji dar«. S svečami in baklami v rokah so se navzoči odpravili na pot ter ob rožnem vencu, prebiranju odlomka Frančiškovega življenjepisca Tomaža Čelanskega, prizorčkah in pesmih podoživeli frančiškansko liturgijo o prvih živih jaslicah iz Greccia. Po poti so se srečali s pastirji, ki so se gregli ob ognju, s tremi modrimi in, tik ob svetišču, z živimi jaslicami, kjer so se otroci radi zadržali tudi ob stajici z ovčkami. Srečanje ob jaslicah združuje obe Gorici, je v cerkvi dejal p. Tomaž. Msgr. Bizjak je v homiliji poudaril, da se reke Božje

milosti stalno pretakajo in so nam na razpolago. Vsi smo Božji sinovi, nad katerimi ima nebeški Oče veselje, in med sabo bratje in sestre. To je preprosta in lepa novica, ki nam jo približuje božični čas. Bog želi biti »eden izmed nas«. Kostanjeviška cerkev, umetniški in duhovni biser vse Goriške, je bila nabito polna ljudi dobre volje, kar je vedno

razlog za veselje, je na koncu s hvaležnostjo dejal predstavnik italijanskega bratstva. »Božje Dete nas združuje in kliče, da delamo skupaj,« je dodal njegov slovenski kolega. Poklicani smo, da bi bili v tem aktivni in ustvarjalni: »To je naša velika odgovornost, da skupaj z vsem žarom delamo dobro za Cerkev in svet, da bi ga spremenili.«

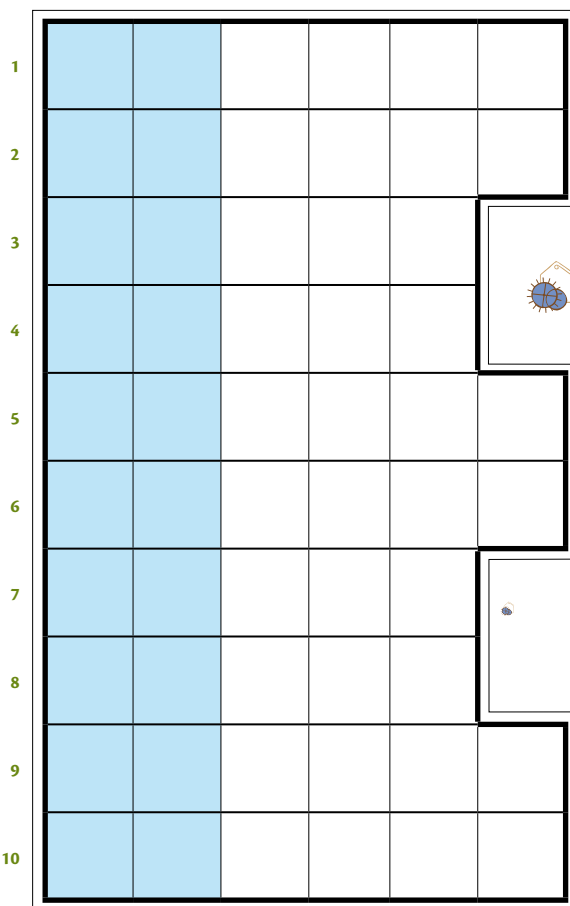

Nagradna izpolnjevanica

S pomočjo opisov poiščite 10 besed in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v prvem in drugem stolpcu dobili pomemben dogodek za slovenske vernike.

1. vodoravna deska za odlaganje, shranjevanje predmetov, pritrjena na steni ali v omari, 2. izdelovalec ali prodajalec sveč, 3. filozofska disciplina, ki obravnava merila človeškega hotenja in ravnanja glede na dobro in zlo, 4. lahka kovina sive barve, element Y, 5. celina, na kateri živimo, 6. navadno neposredno sporočilo o čem novem, 7. močen veter, navadno ob neurju, 8. v pravljicah zelo majhnemu moškemu podobno bradato bitje, navadno nagajivo, 9. član poveljniškega vojaškega osebja, častnik, 10. predmet, ki varuje, ščiti knjigo.

sestavila: ga. Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

jen, ser, moa, čin, luč, sen, jež – **RESNIČNA MOC JE SLUŽENJE.**

Na uredništvo ste poslali 23 pravilnih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Marija Jenko**, Zg. Brnik
  2. nagrada: **Antonija Mikelj**, Kranj
  3. nagrada: **Helena Lovrenčak**, Ljubljana - Dravlje
- Čestitamo!** Pa le še pogumno rešujte!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana) do 3. junija 2015. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Milan Bizant, Med svetlobo in senco;
2. nagrada: Revija Magnificat;
3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (16)

XVI.

Kako je sveti Frančišek prejel nasvet svete Klare in svetega brata Silvestra, naj s pridiganjem spreobrne mnogo ljudi; pridigal pticam in ukazal lastovkam, naj utihnejo.

Kmalu po svojem spreobrnjenju je ponižni Kristusov služabnik sveti Frančišek zbral veliko tovarišev in jih sprejel v red. Močno ga je tedaj zaskrbelo in ni vedel, kaj bi počel: ali naj bi se ukvarjal samo z molitvijo ali pa bi tudi sem ter tja pridigal. Zelo si je torej želel, da bi glede tega spoznal božjo voljo. Ker pa mu sveta ponižnost, ki je bila v njem, ni dopuščala, da bi se zanašal nase in na svojo molitev, je sklenil poiskati božjo voljo s pomočjo molitve drugih; poklical je tedaj brata Maseja in mu rekel: »Pojdi k sestri Klari in ji reci v mojem imenu, naj z nekoliko prav pobožnimi tovarišicami vdano prosi Boga, da bi mi v svoji dobroti razodel, kaj bi bilo bolje: da se ukvarjam s pridiganjem ali pa samo z molitvijo. Nato pojdi k bratu Silvestru in mu povej isto.« – To je bil tisti gospod Silvester, ki je še kot posvetnjak videl iz ust svetega Frančiška prihajati zlat križ, katerega visokost je segala do neba in širokost do dveh koncev zemlje; in ta brat Silvester je bil tako pobožen in tako svet, da je vse, kar koli je Boga prosil, dosegel in bil uslišan; in večkrat se je pogovarjal z Bogom. Zategadelj mu je bil sveti Frančišek zaupno vdan.

Brat Masej je šel in po naročilu svetega Frančiška nesel sporočilo najprej sveti

Klari in potem bratu Silvestru. Ko ga je ta prejel, se je takoj poglobil v molitev in v molitvi dobil božji odgovor. In vrnil se je k bratu Maseju in mu takole rekel: »To govori Bog, da sporoči bratu Frančišku: Bog ga ni poklical v ta stan samo zavoljo njega samega, marveč da v dušah obrodi dober sad in da mnoge reši.« – S tem odgovorom se je brat Masej vrnil k sveti Klari, da bi zvedel, kaj je Bog njej razodel. In odgovorila mu je, da so ona in ostale tovarišice prejele prav isti odgovor kot brat Silvester.

Tako se brat Masej vrne k svetemu Frančišku. Sveti Frančišek pa ga sprejme z veliko ljubeznijo, mu umije noge in pripravi kosilo. Po obedu pokliče brata Maseja v gozd in tam poklekne pred njim, si potegne kapuco čez glavo, položi roke navzkriž in ga vpraša: »Kaj zapoveduje moj Gospod Jezus Kristus, da naj storim?« Odvrne brat Masej: »Bratu Silvestru kakor tudi sestri Klari in njenim tovarišicam je odgovoril in razodel, da je njegova volja ta, da greš po svetu pridigati, zakaj ni te izvolil samo v tvoje, ampak tudi v zveličanje drugih.«

Ko je tedaj sveti Frančišek slišal ta odgovor in spoznal po njem voljo Jezusa Kristusa, je vstal z veliko gorečnostjo in rekel: »Pojdimo v božjem imenu.« In vzel je za tovariša brata Maseja in brata Angela, sveta moža.

Tako so šli polni duha, ne meneč se za pot ali stezo, in so prišli do mesteca, ki se imenovalo Cannara. In sveti Frančišek je začel pridigati, ko je še prej ukazal pojočim lastovkam, naj bodo tiho toliko časa, dokler bo on govoril; in lastovke so ubogale. Tam pa je pridigal s tako gorečnostjo, da so vsi mestni možje in žene iz vdane ljubezni hoteli iti za njim in zapustiti mesto; toda sveti Frančišek jim tega ni dovolil, rekoč: »Nikar se ne

premagajte in ne hodite od tod; povem vam, kaj morate storiti v zveličanje vaših duš.« In sklenil je tedaj ustanoviti tretji red v vesoljno zveličanje vseh. Tako jih je zapustil zelo potolažene in dobro pripravljene k pokori, se podal dalje na pot in prišel v kraje med Cannaro in Bevagno.

Ko je takole z gorečnostjo hodil, je dvignil oči in zagledal ob poti nekoliko dreves, na katerih je sedelo čuda veliko ptic. Temu se sveti Frančišek začudi in pravi svojim tovarišema: »Počakajta me tu na cesti, grem pridigati mojim sestram pticam.« In šel je na polje in je pričel pridigati pticam, ki so bile na tleh; takoj so priletele k njemu tudi tiste, ki so sedele na drevesih, in vse skupaj so bile mirne, dokler ni sveti Frančišek končal pridige. A tudi potem niso odletele, dokler jim ni dal svojega blagoslova. Kakor je pozneje brat Masej pripovedoval Jakobu iz Masse, je hodil sveti Frančišek med njimi in se jih dotikal s kuto, a nobena se ni premaknila.

Pridiga svetega Frančiška pa je bila v kratkem tale: »Ptički, bratci moji, bodite zelo hvaležni Bogu, svojemu Stvarniku. Vedno in povsod ga hvalite, zakaj dal vam je svobodo, da letite, kamor koli hočete; dal vam je tudi dvojno in trojno obleko. In še ga hvalite, ker je ohranil vaše seme v Noetovi barki, da bi vaš rod na svetu ne izumrl; hvaležni mu morate biti še za zrak, ki vam ga je odkazal. Zraven tega ne sejete in ne žanjete, a Bog vas hrani in vam daje reke in studence, da iz njih pijete; daje vam hribe in doline v zavetje in visoka drevesa, da v njih gnezдите; in čeprav ne znate ne presti ne šivati, oblačí Bog vas in vaše mlade: kako zelo vas torej ljubi vaš Stvarnik, ko vam izkazuje toliko dobrot! Zelo se varujte, bratci moji, greha nehvaležnosti in glejte, da boste vedno hvalili Boga.«

Po teh besedah svetega Frančiška so vsi ptički pričeli odpirati kljunčke, iztezati

vratove, razprostirati peruti in spoštljivo pripogibati glavice k zemlji in tako z dejanji in petjem dokazovati, kako veliko veselje so jim pripravile besede svetega

očeta. Tudi sveti Frančišek je imel nad njimi svoje veselje, vseč mu je bilo in močno se je čudil nad tako množico ptic, nad njihovo lepo pestrostjo, pazljivostjo in prijaznostjo. Zato je v njih pobožno hvalil Stvarnika.

Ko je bila slednjič pridiga končana, je naredil sveti Frančišek čez nje znamenje križa in jim je dovolil odleteti. In tedaj so se vsi ti ptički v jati, čudovito prepevajoč, dvignili v zrak in se nato po znamenju križa, ki ga je sveti Frančišek čez nje naredil, razdelili na štiri dele: ena jata je odletela proti vzhodu, druga proti zahodu, tretja proti jugu, četrta proti severu. In vsaka jata je na svojem poletu prepevala čudovite pesmi. S tem so oznanjevali to: Kakor je sveti Frančišek, zastavonoša Kristusovega križa, pridigal pticam in naredil čeznje znamenje križa, po katerem so se razkropile v štiri dele, – tako naj se tudi pridiga o Kristusovem križu, kakor jo je obnovil sveti Frančišek, po njem in njegovih bratih širi po vsem svetu. Ti bratje pa, kakor ptice, ne posedujejo ničesar svojega na tem svetu in zaupajo svoje življenje edino božji previdnosti.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal br. Miran Špelič.
Odmeve prevedel dr. Robert Kralj.*

16. premišljevanje

- ☞ Čeprav Rožice težijo k stapljanju krščanske popolnosti z življenjem, posvečenim molitvi, v ubožstvu in odmaknjenosti, ohranjajo zvestobo spominu, da je bil Frančišek potujoči pridigar, čeprav je dolge ure in dolga obdobja posvečal molitvi.
- ☞ Življenjepisci (Čelanovo *Življenje* 35, *Peruška legenda* 118) kažejo na dvom, ki ga je doživljal Frančišek in so ga uspešno razrešili njegovi kontemplativni bratje.
- ☞ Zakaj je tako pogosta ta dilema pri tistih, ki so izkusili navzočnost živega Boga?
- ☞ Poudarjamo pristno viteški obred Frančiškove pokorščine njegovemu Gospodu Jezusu Kristusu.
- ☞ Evangeljska jasnost besedila je v tem: tako kontemplavec kot pridigar živita pod vzgibom Svetega Duha, to je iz ljubezni, ki hoče bolj kot vse drugo izpolnjevati božjo voljo. Kot vemo, ima evangelist Luka navado ponavljati, da se je Jezus v svojem mesijanskem delovanju pustil voditi vzgibu Duha.
- ☞ Poglavje je videti kot kolaž anekdot frančiškanskega oznanjevanja, a ima rdečo nit: širjenje oznanjevanja v koncentričnih krogih. Od Frančiška do tovarišev, do drugega reda (ki ga predstavlja Klara), do družbe na splošno (ki jo predstavlja tretji red), do vsega stvarstva (ki ga predstavljajo ptice in njihov let na štiri strani neba).
- ☞ Pridiganje sestram pticam se mi zdi eden od vrhuncev religiozne lirike vseh časov.
- ☞ Ali se v tej pridigi ne pokaže ves Frančišek? Takega je hotel imeti manjšega brata v svetu, hvaležnega in svobodnega kot ptička.

Novice iz Svete Dežele

Podprite kristjane v Gazi: zaposlitev za mlade in električna energija za družine

Zaradi solidarnosti in podpore kampanji Stiska v Gazi, ki jo je začel Združenje pro Terra Sancta, se je za nekatere mlade kristjane, ki živijo v Gazi, novo leto začelo z nečim novim, s pozitivno spremembo: delovnimi mesti.

»Glavnino dela tvori prevajanje, snemanje in digitalizacija besedil,« pojasnjuje namestnik župnika latinske cerkve v Gazi, ki šteje 200 članov. Pobuda je namenjena ustvarjanju novih priložnosti za mlade v Gazi, kjer je brezposelnih približno 80 odstotkov diplomantov. Trenutno mladi predstavljajo večino prebivalstva Gaze, kjer živi več kot 1.800.000 prebivalcev. Zbrana sredstva bodo namenjena za zagotavljanje mesečne plače 8 mladim diplomantom za naslednji semester. »To je le začetek; se že pripravljamo za naprej. Začeli smo s tremi mladimi, ki so končali študij, vendar niso imeli službe. Naš cilj je v bližnji prihodnosti vključiti še več ljudi. Ravno kar smo kupili nove računalnike in uredili pisarno; delo začinjamo s 16 urami na teden.«

Poleg projekta proti brezposelnosti mladih v Gazi Združenje pro Terra Sancta podpira krščanske družine v Gazi, ki jih niso prizadele le izraelska okupacija in blokade tako drugo prebivalstvo, ampak se vsakodnevno spopadajo tudi s težavami, povezanimi s tamkajšnjo muslimansko večino. Zbrana sredstva so bila uporabljena za nakup novih baterij, ki so bistvenega pomena zaradi nizkih temperatur v teh zadnjih dneh in ki prebivalstvu zagotavljajo svetlobo in električno energijo za 10 ur, namesto le za 6 ur običajno zjamčene.

Betlehem: delegacija Koordinacijskega odbora v Sveti deželi obiskala starejše prebivalce, ki so člani Antonove družbe

Kot je navada vsako leto, je bila delegacija Koordinacijske skupine škofovskih konferenc v podporo Cerkve v Sveti deželi na obisku v Sveti deželi. Njen cilj je bil obiskati tiste, ki trpijo največje pomanjkanje in so najbolj nemočni, tako da bi iz prve roke izvedeli o težavah lokalne krščanske skupnosti in da bi lažje zastavili strategije in podporne programe za pomoč celotnemu prebivalstvu.

Kakor pravi Mons. Duarte da Cunha, generalni sekretar Sveta škofovskih konferenc Evrope (CCEE): »Šli bomo povsod tja, kjer živijo najbolj ranljivi in trpeči, da jim prinesemo sporočilo miru in upanja, kar priča o povezanosti med našimi cerkvami. Cilj našega obiska je tudi zagotoviti podporo poslanstvu krajevne Cerkve, ki je vedno blizu trpečemu človeku. Hkrati želimo temeljito proučiti realnost teh družbenih obrobij, da bi bolj učinkovito podprli delo za pravičnost in mir v naših državah.«

Po obisku v Gazi in Hebronu in srečanju s prebivalci doline Cremisan je bil v četrtek 14. januarja zjutraj na vrsti Betlehem: škofje in predstavniki škofovskih konferenc iz ZDA, EU in Kanade skupaj s predstavniki CCEE in COMECE (Komisije škofovskih konferenc Evropske unije), so imeli priložnost izvedeti več o nekaterih dobrodelnih dejavnostih v mestu, kjer se je rodil Jezus.

Kar nekaj izmed njih, ki so jih spremljali predstavniki verskih organizacij in novinarjev, je prišlo na obisk med člane Antonove družbe, da bi spoznali starejše z njihovimi zgodbami in sestre, ki že toliko let skrbijo zanje s predanostjo in ponižnostjo.

Biti star v Bethlehemu je težko. Palestinski zdravstveni sistem je odvisen od zunanje pomoči, in mesto nima nobenega programa socialne varnosti, ki bi prebivalstvu zagotovil osnovne zdravstvene in socialne storitve; ne obstajajo tudi nobeni skladi socialne varnosti, s pomočjo katerih bi vsaj delno zmanjšali težo bremen družin. Sami, pogosto zapuščeni od svojih družin, bolni in brez dostopa do podpornih storitev, se starejši znajdejo izolirani v svojih domovih ali v zavetiščih, ki zaradi krize ne morejo zadovoljiti niti svojih najosnovnejših potreb in zagotoviti osnovne zdravstvene oskrbe.

Italijanski nadškof Mons. Riccardo Fontana, ameriški škof Mons. Oscar Cantue in sekretar Evropske škofovske konference Mons. Duarte da Cunha so preživeli precej časa v pogovoru s starejšimi v domu počitka, jim prinesli nasmeh, nežen dotik in besede tolažbe ter jih spodbujali, da nikoli ne obupajo; čeprav trpijo in so bolni, so še vedno del bogastva družbe. Skupina se je sestala tudi s prostovoljci in jih spodbudila, da še naprej služijo najbolj pomoči potrebnim, kjer koli so. Delegacija se je nato pridružila starejšim iz dnevnega centra in z njimi obedovala. V zahvalo za njihov obisk in pozornost so jim ti zapeli očenaš v arabščini.

Libanon: skupaj s frančiškani za podporo iraškim kristjanom

Kustodija Svete dežele je prisotna v več mestih in vaseh v Libanonu. Pred kratkim za njihovo navzočnost prosile iraške družine iz Karakoša, ki so se zatekle v Libanon. Oče Toufic iz frančiškanske župnije v Deir Mimasu na skrajnem jugu Libanona se je odločil pomagati tem družinam.

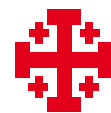
V teh mesecih se je kilometrina v avtu očeta Toufica znatno povečala. Prvi dan v tednu oče Toufic ponavadi daruje dve maši, prvo ob 8:30 v obalnem mestu Tiru, drugo ob 11. uri v oddaljenih gorah Deir Mimasu.

Kustodija Svete dežele je s cerkvijo in samostanom tam prisotna že več kot šestdeset let. Ne sme izgubljati časa; verniki čakajo, zlasti še krščanske družine iz Karakoša v Iraku, ki so pred kratkim prišle v župnijo.

V zadnjih nekaj tednih, potem ko so zapustili sorodnike, delovna mesta in premoženje, so našli zatočišče v Deir Mimasu, vasi v hribih, 90 km od Bejruta. Oče Toufic, ki skrbi za latinsko župnijo, in vseh 400 prebivalcev krščanske vasi so pozdravili in sprejeli begunce. »Kako bi mogli drugače ravnati?« sprašuje ena od župljank po maši. »Vsak dan poslušamo o položaju Iračanov in še posebej kristjanov, ki so morali bežati, ker jih je ogrožal ISIS. Ko so nam torej rekli, da se bodo »jutri v vašo vas zatekle krščanske družine iz Karakoša«, smo se organizirali sami.« Preproste besede in spontano sočutje vaščanov Deir Mimasu so presenetljivi, zlasti če upoštevamo demografski in gospodarski pritisk na Libanon, ki ga predstavljajo sirski begunci (1,6 milijona), Palestinci (300.000) in Iračani (9.000), ki so tam že prisotni.

Ampak kako namestiti družine brez in kam poslati njihove otroke v šolo? Prebivalci Deir Mimasu še zdaleč ne živijo od rent. Velika večina prideluje oljke ali pa zaposlenih v vojski UNIFIL – Začasnih silah ZN v Libanonu. Gospodarstvo v južnem Libanonu je zaradi več zaporednih vojn z Izraelom močno oslabiljeno, zadnja vojna je bila leta 2006.

Bistvenega pomena je bila iznajdljivost očeta Toufica, libanonskega frančiškana in gvardijana samostana v Bejrutu. Sam pojasnjuje: »Za del prebivalcev je Deir Mimas le poletno bivališče, preostali del leta pa imajo raje milejšo klimo Bejruta. Vprašali smo jih, ali bi bili pripravljene dati v najem svoje domove po nizkih cenah, da bi lahko sprejeli te družine.« In tako deluje medsebojne in

»ekumenska« pomoč: Kustodija Svete dežele skrbi za plačilo najemnine za sedem stanovanj, ki so jih lastniki dali na razpolago, in grška pravoslavna župnija je napolnila rezervoarje za gorivo za zimo, vaščani darujejo oblačila in hrano.

Lena Ghazzi, edina ženska v občinskem svetu, skrbi za razdeljevanje hrane in sodeluje z NVO, ki morejo prevzeti stroške zdravstva, transporta in prevajanja.

Oče Toufic poudarja, da »Papež Frančišek neprenehoma vabi Cerkev, naj se približa svojim krščanskim bratom na Vzhodu; in zdaj nas ti potrebujejo«. Tako so veselo praznovali božič, organizirali so veliko kosilo in otrokom razdelili darila. Za leto, ki prihaja, pripravljajo rekreativne dejavnosti in duhovno animacijo za mlade. Frančiškanska župnija ima veliko sejno sobo in športno igrišče: »Vsaj nekaj ur vsako soboto bi bilo v redu za začetek,« upa neutrudni frančiškan. »Te družine so izgubile skoraj vse, ne smejo izgubiti še krščanskega upanja, moramo ga ohranjati,« pravi. Oče Toufic ni sirski duhovnik in nima namena, da bi to postal: »Sem katoličan latinskega obreda in sem vesel, da lahko nekateri bratje drugega obreda odkrijejo, kako živimo svojo vero, tudi če le mimogrede. To srečanje nas mora obogatiti.«

FEBRUAR 2015

Problem oskrbe z vodo, konkretna pomoč v Betlehemu: novi rezervoarji za vodo

Voda in nadzor vodnih virov je eden od ključnih problemov Bližnjega vzhoda. Že od začetka izraelsko-palestinskega spora osnovne potrebe prebivalcev po vodnih virih na žalost niso izpolnjene. Stopnjevanje konflikta v zadnjih letih je problem še zaostri in Palestincem onemogočilo povezavo z vodnim sistemom ali kopanje vodnjakov pod

določeno globino. Dodatno poslabšuje stanje možnosti izkoriščanja vodnih virov za Palestince še neučinkovitost sistema distribucije vode, ki je zastarel in v slabem stanju, skupaj z zelo slabim kanalizacijskim sistemom, ki omogoča le zelo omejeno uporabo reciklirane vode.

Po več kot trideset letih ostaja okoli 180 vasi na Zahodnem bregu, ki še vedno niso priključene na distribucijski sistem, in približno 75 odstotkov palestinskih mest in vasi dobiva vodo le nekaj ur na teden. Prebivalstvo prisiljeno shranjevati zaloge vode v vedrih in drugih posodah, kar pogosto pomeni zdravstvena in sanitarna tveganja. Poraba vode gospodinjstev v zadnjih letih je bila od 20 do 35 litrov na dan, kar je daleč pod 150 litrov minimalne dnevne porabe, ki jih priporoča Svetovna zdravstvena organizacija (WHO).

Pomanjkanje vode je danes eden izmed glavnih problemov, s katerimi se sooča palestinska družba in ki pomembno vpliva na vsakdanje življenje več sto tisoč ljudi. Problem je še posebej pereč v starem delu mesta Betlehema, kjer so pod strehami hiš pogosto rezervoarji za vodo, ki so zarjaveli in polni razpok in ki poleg razsipavanja z omejenimi viri vode pomenijo tudi tveganje za zdravje. Zaradi velikodušne podpore ACA DE VITA v zvezi s projektom *Želja po vodi* je Združenje pro Terra Sancta lahko zamenjalo stare vodne rezervoarje nekaterih najrevnejših družin v Betlehemu z novimi, v katerih je zdaj voda čista in neoporečna. Ena od teh srečnih družin je družina Elyasa Abu Jabera, ki živi z ženo in petimi otroki v eni izmed najstarejših hiš v središču Betlehema. Njihovi rezervoarji za vodo so bili zarjaveli in razpokani in da bi odstranili umazanijo in smeti, je bila družina prisiljena vodo iz pipe filtrirati s pomočjo gaze in jo potem pred uporabo prekuhati. Danes Elyas, njegova žena in otroci poleg tega, da

jim ni treba več nenehno polniti svojega rezervoarja iz tovornjakov s cisternami, s čimer veliko prihranijo, lahko uživajo čisto, pitno in neoporečno vodo.

MAREC 2015

Zaupanje v Alepu je treba obnoviti

Kustodija Svete dežele se prek bratov v Siriji in Libanonu vsak dan bolj posveča žrtvam konfliktov na Bližnjem vzhodu. Mnogi sirski, iraški in kurdski begunci trkajo na vrata samostanov in cerkva, da bi našli nekaj počitka, kaj za pod zob, zdravila, ali šolo za svoje otroke. V skladu s Frančiškovimi besedami: »Začnite s tem, kar je potrebno; potem naredite to, kar je možno; in nenadoma boste počeli to, kar je nemogoče,« so se frančiškani morali soočiti z vse večjimi nujnimi potrebami, ki jih povzročajo nasilje konfliktov v Siriji.

Georges Abou Khazen, frančiškan in apostolski vikar v Alepu, je predstavil trenutni položaj kristjanov na Bližnjem vzhodu z besedami: »Menim, da je eden od glavnih izzivov za kristjane na Bližnjem vzhodu premagovanje strahov in obnova zaupanja. To zaupanje je izginilo ob tem, kar smo doživeli. In to pomanjkanje zaupanja nam zakriva pogled v prihodnost. Naš izziv je, da razumemo, da je naša prisotnost na Bližnjem vzhodu naša poklicanost, naše poslanstvo.«

Apostolski vikar v Alepu je še povedal: »Kristjani smo v Siriji le majhna manjšina, sestavljena iz razlipčnih Cerkev, in še nikoli nismo bili tako povezani.« Katoliški škofje se zbirajo vsako soboto in vsako zadnjo soboto v mesecu organizirajo tudi ekumensko srečanje, odprto za vse, ki to želijo. »Mladi ljudje, ki so ostali tu, nas silijo biti dejavni: so prostovoljci v župniji, se poročajo; otroci se krščujejo, obhajajo se prazniki in svetovni dnevi ... Želimo ostati člani vesoljne Cerkve: življenje se nadaljuje.«

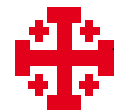
Knjige, mostovi miru: izjemen projekt v težkih razmerah na Bližnjem vzhodu

»V zgodovinskem in političnem kontekstu, kot je naš, v katerem fanatiki poskušajo uničiti vse sobivanje, je pomembno pokazati, da nam je zgodovina zapustila drugačno dediščino, ki jo je ne le treba ohraniti, ampak jo odločno posredovati naprej, in to je, da so tukaj na Bližnjem vzhodu različne kulture in vere vedno prenašale in ustvarjale odnose, vedno so druga drugo »okuževale«. Te knjige so formalni dokaz za to in zato je bistvenega pomena, da se ta zgodovina spoznava še naprej prek vašega in našega dela.«

To so bile besede p. Pizzaballa, kustosa Svete dežele in predsednika Združenja pro Terra Sancta na predstavitvi razstave frančiškanskih rokopisov najstarejšega znanega potopisa po Sveti deželi. So besede, ki so danes bolj umestne kot kdajkoli prej, ko se zdi, da knjige in kulturo na sploh vse bolj ogrožajo nasilje, uničevanje in prizadevanja, da bi odpravili vsako možnost sobivanja med različnimi kulturami.

Zato projekt z naslovom *Knjige, mostovi miru* in spletni katalog, ustvarjen v zadnjih letih v sodelovanju s številnimi strokovnjaki in prostovoljci, predstavlja izjemen primer, kako lahko kultura zagotovi možnost, da se ohrani pretekla zapuščina, ki je bogata z zlivanjem kultur in njihovih medsebojnih vplivov. Pomen knjižnice Kustodije Svete dežele v Jeruzalemu, ki obstaja več kot pet stoletij in zato predstavlja neizmerno bogastvo v smislu različnosti in dragocenosti knjig, ki jih vsebuje, je še toliko večji, če pogledamo na težaven kontekst, v katerem se je znašla danes.

Projekt podpirata Združenje pro Terra Sancta in Evropski raziskovalni center za založništvo, knjige in knjižnice (CRELEB) na katoliški univerzi v Milanu.

Vaši darovi za sveto deželo – kam so šli?

Že papež Pavel VI. je v dokumentu »Nobis in animo« vseh katoliški Cerkvi naročil, naj verniki vsako leto prispevajo Sveti deželi primeren dar za vzdrževanje svetih krajev, ki so sredi ljudstva drugačne vere. Sama Sveta dežela se s svojimi 25.000 kristjani ne more vzdrževati. Sveti oče je takrat določil, naj bo to nabirka velikega petka, lahko pa tudi kakšen drugačen praznik.

Za leto 2015 ste vi, dragi prijatelji, zbrali skupno vsoto nad 100.000 EUR; tu je vključen tudi znesek, ki ga je prispeval Komisarjat za Sveto deželo kot dobiček od romanj v Sveto deželo. Podrobnejše poročilo za leto 2014 nam je poslala Kustodija Svete dežele, ki je prejela darove, in tudi, za kaj jih je porabila. Poročilo je takšno:

- ☞ **GETSEMANI:** Dokončanje obnove bazilike, znotraj in zunaj. Obnova dragocenih mozaikov na stropu in na stenah.
- ☞ **BAZILIKA BOŽJEGA GROBA:** Nadaljevanje restavracije zidov, statike, ki poteka že več let.

- ☞ **BAZILIKA OZNANJENJA V NAZARETU.** Postavitev nove razsvetljave v baziliki, postavitev telekamer za prenos bogoslužja. Izsuševanje zidov v votlini oznanjenja.
- ☞ **MAGDALA:** V mestu sv. Marije Magdalene so se nadaljevala izkopavanja, ki so pokazala stanje mesta v Jezusovem času.
- ☞ **GORA TABOR:** V delu je izgradnja novega parkirišča (1250 m²) ob starih romarskih vratih.
- ☞ **SVETIŠČE V SEFORISU:** Mesto, kjer je Marija preživljala svoje otroštvo ob sv. Ani in Joahimu. Izkopavanje in utrjevanje starih zidov.
- ☞ **KANA GALILEJSKA:** Prva faza izgradnje župnijskega središča in šole.
- ☞ **GORA NEBO (JORDANIJA):** Popolna prenova Mojzesovega svetišča na nekdanjih bizantinskih osnovah. Večletno delo je v zaključni fazi.
- ☞ **ŠOLA IN ŠTIPENDIJE ZA MLADE:** 295 štiriletnih štipendij za mlade kristjane za univerze v Betlehemu, Jeruzalemu, Birzeitu, Amanu in drugod.
- ☞ **DELAVNICE ZA ROKODELSKE** poklice, ki v 10 različnih panogah oblikujejo praktična rokodelska znanja.

- ☞ **BETLEHEM:** Šola za izdelavo spominkov iz lesa in školjke bisernice.
- ☞ **BETLEHEM:** Svetovalnica za družine v katoliški župniji.
- ☞ **BETLEHEM:** Žavetišče za prizadete otroke in mladino.
- ☞ **BETLEHEM:** Dispanzer za družine, ki niso zmožne plačati zdravljenja v drugih ustanovah.
- ☞ **BETLEHEM:** Obnova hiš in izgradnja stanovanj za revne krščanske družine.
- ☞ **BETLEHEM:** Obnova župnijskega pokopališča.
- ☞ **NAZARET:** Izgradnja igrišč za mlade v župnijskem središču.
- ☞ **JERUZALEM:** Obnova krščanskih hiš v starem delu mesta.
- ☞ **BEIT HANINA (obrobje Jeruzalema):** Izgradnja 42 novih stanovanj za mlade krščanske družine.
- ☞ **STUDIUM BIBLICUM:** 30 letnih štipendij za študij biblične arheologije in Svetega pisma.
- ☞ **FRANČIŠKANSKO MEDIJSKO SREDIŠČE:** Nova oprema središča in delovanje video sistema za prenos novic iz svetih krajev.
- ☞ **SKRB ZA BEGUNCE** v Palestini, begunci iz Iraka, Libanona in Sirije, ki so v Jordaniji

in potrebujejo vse osnovne stvari za preživetje.

Iz poročila je razvidno, da frančiškani v Sveti deželi posvečajo izjemno skrb najprej živi Cerkvi, ljudem, ki so v stiski. Na drugem mestu so pa tudi svetišča, ki so priče evangeljskih dogodkov in so biblična arheologija ali peti Evangelij.

Vsakomur posebej in vsem skupaj, ki radi podpirate potrebne v Sveti deželi, Bog povrni z duhovnimi darovi!

p. Peter Lavrih, ofm, cts.

Moj slovenski Camino 2. del

DRUGI DAN: POLJANE – KOSTANJEVICA – DOLENJSKI LURD – PLETERJE – TOLSTI VRH – HRUŠICA – NOVO MESTO = 39 km
»NAJ NE MINE NOBEN DAN BREZ UČENJA«

Noč je bila kratka, saj smo vstali zelo zgodaj. Ob 5h, kot pravi romarji. Za zajtrk smo pojedli ostanke večerje. Malo se mi je zdelo nenavadno tako zgodaj jesti obaro, ampak bilo je v redu in obara še boljša kot zvečer. Čisto zares!

Ob 7h smo bili že v Kostanjevici, v dolenskih Benetkah, v mestu na otoku, ki ga obliva Krka, v mestu, ki je bilo prvič omenjeno leta 1220 kot sedež župnije.

Mestne pravice so ji leta 1252 podelili koroški vojvode Spannheimi.

V cerkvi sv. Jakoba, strašno lepo okrašeni, smo bili pri jutranji sv. maši. G. župnik Jože Miklavčič nam je predstavil župnijo in šest podružnic: Marije Tolažnice na Malih Vodenicah, sv. Marije Magdalene na Oštrcu, sv. Marije Magdalene na Ržiščih, Matere dobrega sveta na Slinovcah, sv. Mohorja in Fortunata nad Črnečo vasjo in sv. Miklavža v Ko-

stanjevici na otoku, ki je včasih služila za mrliško vežico.

V bližnjem lokalju so nam po maši postregli s kavo in zajtrkom, Cilka, tudi ena izmed aktivnih Jakobčkov, pa z odličnim rožičevim pecivom. In potem nas je kot prava vodnica popeljala po Kostanjevici, po otoku, čez Veliki in Mali plac, čez pokopališče do groba slikarja Toneta Kralja, do groba lekarnarice Emilije Fon, platonske ljubezni velikega Plečnika, mimo OŠ Jožeta Gorjupa (slikar) z napisom na pročelju: »Naj ne mine noben dan brez učenja.«

Pot nas je potem vodila mimo kostanjeviškega gradu, nekdanjega cistercijanskega samostana z galerijo Božidarja Jakca, kjer je stalna razstava slovenskih kiparjev in slikarjev, navzgor proti božjepotni cerkvi Marije Tolažnice na Malih Vodenicah. Zapeli in zmolili smo pri Marijini kapelici ob poti in bili pri prvi hiši deležni pohvale in zahvale v obliki »domačih arcnij«. Na pragu cerkve nas je presenetila Jakobova školjka, vdolbena v kamen. Sam Bog ve, koliko korakov je šlo že čez ta prag!

Presenetila nas je tudi Cilka s pravo dolensko povelikonočno gostijo in Miran je prav mojstrsko naribal domači hren.

In Cilka ne bi bila Cilka, če ne bi (kot vedno!) poskrbela za malo kulture in

nam z veliko mero skrbi za lep jezik deklamirala Minattijevo pesem ŠEL BOM:

*Šel bom,
med visoke majske trave bom šel,
Trave so lepe,
trave so dobre, trave so zdrave,
trave imajo svojo modrost,
prastaro modrost iz zemlje,
trave so daleč od ljudi...
... Šel bom
in se mednje vrgel na obraz.*

Boljše pesmi res ne bi mogla izbrati, saj nas je obdajal travnik z visokimi (majskimi) travami in mehka čudovito mehke in zelene dolenske pokrajine.

Še bi bili tam, v zavetju, v poslušanju, v molitvi in petju, pa smo morali naprej, po kolovozu, skozi gozd navzdol do kapelice, do dolenskega Lurda pri Šentjerneju.

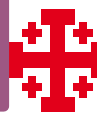
*Zvonovi zvonijo, prav milo pojo,
častijo brezmadežno Lurško Gospo.
Ave, ave, ave, Marija, ave, ave, ave, Marija ...*

Smo zapeli iz srca in obujali spomine na pravi Lurd, na naša srečanja in globoka doživetja, ki so nas zaznamovala. Spomnila sem se na neznanega romarja, ki me je med procesijo z lučkami trdno prijel za roko in vsakokrat, ko smo dvignili svečke, s solzami v očeh rekel: »Ma che bello, ma che bello!«

Darovi za Sveto deželo od 1. 1. 2015 do 28. 2. 2015

5,00 €	Alenka Pirtovšek
5,00 €	Ivana Roglič
10,00 €	Ana Gregor
10,00 €	Andrej Gabrovce
10,00 €	družina Dovč
10,00 €	Fanika Tasič
10,00 €	Marijan Zavadlav
10,00 €	Mili Černe
10,00 €	Roža Kovač
10,00 €	Zofka Vidic
15,00 €	Franc Zemlič
20,00 €	Adrijana Crevatin
20,00 €	Anica Basič
20,00 €	Dragica Čavlovič
20,00 €	Ida Zupančič
20,00 €	Ivanka Lipar
20,00 €	Jelena Todorovič
20,00 €	Marija Suhadolnik
20,00 €	Marijan Mirt
20,00 €	Vida Budin
25,00 €	Janez Mavrič
30,00 €	Aleksandra Rencelj
30,00 €	Alojzija Munda
30,00 €	Borna Horvat
30,00 €	Cecilija Bizjak
30,00 €	Marijan Jovanovski
30,00 €	Stanislav Dolšak
35,00 €	Stanislav Dolšak
50,00 €	Martina Horvat
50,00 €	Nika Beravs
50,00 €	Vlasta Globevnik
100,00 €	Alenka Poljšak
100,00 €	Joško Fajdiga
100,00 €	Nikolaj Štolcar
500,00 €	Janez Vilfan

Bog povrni!

»Zakaj sredi Dolenjske Lurd???« smo se spraševali in prebrali, da je leta 1908 ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič vernikom naročil, naj slovesno praznujejo 50 let prikazovanj v Lurdu. G. Leopold Kolbezen, kaplan v Šentjerneju, je po naključju našel to votlino in p. Bruno iz samostana Pleterje mu je dal podobo Lurške Marije, ki je tu še dandanes. Pri slovesnem blagoslovu se je tukaj zbralo čez 7000 vernikov iz cele Slovenije.

Rumene puščice (da, vsa pot je izredno lepo označena s puščicami, školjkami in tablami, zato gre VELIKAN-SKA ZAHVALA vsem, ki so naredili to veliko delo, raziskali pot in jo označili !!!) so nas usmerile navzdol in kmalu se je pod nami v vsej svoji mogočnosti pokazal kartuzijanski samostan Pleterje z mogočnimi stavbami, nasadi in vrtovi, ki ga je leta 1407 ustanovil celjski grof Herman II. Table so nas opozorile, naj spoštujemo tišino. In smo jo, prav do čudovite gotske cerkve sv. Trojice, kjer so našo tišino in zbranost v molitvi prekinili glasni italijanski turisti.

Skozi sadovnjake smo prišli v vas Mihovo in tam nas je ustavilo neljubo presenečenje. Velik, hud pes, prava mrcina, nam je renčeče priteknel naproti in v nogo ugriznil Anico. Lastniki so nam zagotovili, da je cepljen, Ana pa je njeno rano stro-

kovno oskrbela. Skoraj celo življenje je delala na kirurgiji in s seboj je imela vso najnujnejšo sterilno opremo. Anica je pogumno nadaljevala pot, mi ostali tudi, vendar malo v strahu in v skrbeh zanjo.

Kmalu se nam je odprl pogled na Tolsti Vrh s cerkvico sv. Roka, pot pa je zavila v dolino proti Dolenjemu Suhadolu in Hrušici k cerkvi Jakoba. Še prej smo bili deležni gostije pri Jakobčkah, pri Janezu in njegovi ženi, ki sta dokazala, da dolenjska gostoljubnost ne pozna meja. Hvala za vse dobrote!

Iskrena hvala tudi za to, da sta prijazno organizirala prevoz do Novega mesta, saj bi sicer hodili v dežju in v temi. Sedeži v avtu so se mi zdeli strašno udobni.

Preспали smo v krasnem hostlu SITULA v Novem mestu in uspavanko nam je zapelo strašno razbijanje iz sosednjega lokala. Mladi so imeli fešto ...

*se nadaljuje
Ester*

V Ameriko po Baragovi poti - 2. del

Romarji smo, kot rečeno, želeli spoznati svet Baragovega misijonarjenja. Iz Ljubljane smo se odpeljali s kombijem v Benetke, nato z letalom v Amsterdam, Detroit in na mednarodno letališče Sawyer pri Marquettu. Ta mednarodni sem napisala zanalašč, saj je to majhno, skromno letališče. Da tu ni bogata Amerika, kot si jo navadno predstavljamo (nebotičniki in prometni vrvež), smo izkusili takoj, saj si ni bilo mogoče izposoditi kombija za 10 ljudi. Naš »šofer« g. Šef in njegova žena Majda sta ga morala v viharni noči pripeljati okoli 740 kilometrov daleč iz Detroita. Brez kombija bi tu, ker nismo imeli čolnov ali krpelj tako kot Baraga, šlo težko, ker je vse, kar je »blizu«, najmanj 300 kilometrov daleč, navadno pa še dlje. No, s krpljami in čolni bi bilo pa še težje. Tudi vreme ni bilo najlepše za vožnjo, pogosto je vsaj po malem deževalo, vendar nikoli, ko smo izstopili iz kombija. Zakonca Šef sta bila najboljša šoferja, ki si ju moreš misliti: zanesljiva iskalca ciljev, prijazna do nas in ljubezniva drug do drugega. Našla sta tudi cilje, ki jih je vodja p. Peter Lavrih imel v svojem spominu in jih je prepoznal, ko smo prišli tja. Za gospo Majdo moramo reči, da je bila »kopilotka«, ker je ob dveh GPS s skrbnim proučevanjem zemljevidov vseskozi skrbela, da smo na pravi poti.

Potovanje smo začeli v Marquettu in se odpeljali po okrožju Baraga na severozahodu. Med mestecema Baraga in L'Anse je velikanski Baragov kip, ki stoji na indijanskih šotorih. Zraven je trgovina s spominki in prijazna gospo.

Naslednji dan smo si ogledali veliko cerkev v indijanski župniji Indian River. Znana

je po tem, da je oltarna stena deloma steklena. Tako je mogoč pogled na park, v katerem dominira največji leseni križ na svetu. Nasproti cerkve pa je Baragova radijska postaja – Baraga Broadcasting Catholic Radio Network. V župnijskem poslopju imajo tudi Baragovo sliko.

Med zanimivimi cerkvami, ki smo jih videli, je bila tudi indijanska. Opremljena je s posebnimi bogoslužnimi predmeti, npr. namesto kadilnice je posoda z ogljem, kamor se da kadilo. Dišeč dim pa se pahlja s pahljačo iz ptičjih peres. Med slikami pa je zbudila našo pozornost podoba indijanske svetnice Katarine Tekakwitha, ki jo je leta 2012 razglasil papež Benedikt. Indijanci jo imenujejo tudi Lilija Irokezov. Katarina je živela v 17. stoletju. Izhaja pa iz ameriške zvezne države New York. Umrla je že pri 26 letih. Posvečala se je ostarelim, bolnim in otrokom. Njeno sliko smo potem videli še v drugih cerkvah.

Po dobro prespani noči v obcestnem motelu smo nadaljevali pot. V gozdu pri Harbor Springu, kjer je bila nekdaj Baragova župnija Krivo drevo, smo poiskali lepo obnovljeno Baragovo cerkev. V

kraju Good Hart pa si cerkve in razstave Baragovih predmetov nismo mogli ogledati, ker je bilo že vse zaprto. Lahko pa smo obiskali ekscentrično gostilno poljskih izseljencev. Zaradi bližajoče se noči čarovnic je bila opremljena s čarovnicami, smrtmi in pošastmi. Imeli pa so dobro hrano: navadno kisl zelje in klobase. Ta poudarek je potreben, ker se o ameriški hrani težko reče, da je dobra.

Prespali smo v mestu Mackinac blizu velikega mostu (dolg 2226 metrov), ki povezuje michiganski Zgornji in Spodnji polotok. Peljali smo se do mesta St. Ignace, kjer je škofija, v pristanišču pa zanimiv indijanski muzej in trgovina indijanskih spominkov. Muzej smo si lahko ogledali, denar pa je ostal v denarnicah, ker je bila trgovina že zaprta. Z ladjo smo se odpeljali na turistični otok Mackinack. Tu ni avtomobilov, pač pa kočije in veliko trgovin s slaščicami, ki jih ustvarjajo kar na mestu samem. Zanimivo je bilo gledati, kako oblikujejo dolge raznobarvne sladke kače («fudge») in jih režejo. Kupili jih pa nismo, saj so bile drage in že na pogled preveč

sladke, kar je značilno za Ameriko. Tu smo prvič videli ljudi na cesti. Pravi turistični vrvež najbrž srednje bogate Amerike.

V nadaljevanju smo si ogledali mesto Sault Ste. Marie, prvi sedež Baragove škofije, katedralo sv. Marije in muzej. Tu je še shranjena Langusova slika. Baraga je namreč s pomočjo dobrotnikov opremljal cerkve z Langusovimi slikami, ki so prihajale tja iz Slovenije.

Pri mestu Sault Ste. Marie, angleško the Rapids of Saint Mary, slovensko Brzice sv. Marije, smo si ogledali, kako spuščajo ladje iz Gornjega v Huronsko jezero po nekdanjih brzicah, zdaj kanalu z dvema zapornicama. Prvo jezero je višje kot drugo, zato odprejo zgornje zapornice, ladje vpluje v kanal, zaprejo zapornice in izčrpavajo vodo do višine, ustrezne višini »spodnjega« Huronskega jezera. Nato odprejo spodnje zapornice in ladja zapluje v Huronsko jezero.

Zadnja dva dneva smo bili v Marquette, kjer smo se udeleževali slovesnosti ob Baragovih dnevih. Nanje so z avtobusi priromali tudi ameriški in kanadski Slovenci iz Čikaga, Toronta, Clevelanda, Lemonta in od drugod. Ti so opravili dolge poti, da so napolnili katedralo v Marquette v čast Baragu in podporo novemu svetniku. Iz Toronta so se zaradi različnih peripetij menda vozili več kot deset ur.

se nadaljuje

S kolesom v Kelmorajn, 2. del

Odprte meje – velika pridobitev

V Baslu smo se zbudili v deževno jutro. Prestolnica istoimenskega kantona leži v trikotniku med Nemčijo, Švico in Francijo. Ogled sicer zanimivega mesta je zaradi dežja bolj površen, seveda pa ne moremo izpustiti železniške postaje, ki je za p. Petra kot ljubitelja železnic zelo zanimiva. Mene (cestarja) očara zelo dobra tramvajška infrastruktura. Za simbol mesta velja romansko-gotska katedrala s kriptjo, v kateri je grob Erazma Rotterdamskega, renesančnega humanista, filozofa in teologa, ki pa je žal nismo videli. V mestu je bilo že v 14.

stol. 14 cehov, ki so zahtevali samostojnost in so sestavljali mestni svet.

Odločimo se, da bomo pot nadaljevali po nemški strani Rena. Makadamska pot nas vodi 60 km po rečnem nasipu. Na poti ne vidimo nobene rečne ladje, ker vzporedno z Renom poteka plovni kanal. Blizu Neuburga pogrešimo patra in kmalu izvemo, da se je zvrnil in si strgal hlače in nekaj kože. V ekipi imamo na srečo Jelka, ki ga dobro oskrbi. Pred mestom Breisach nas čaka Rudi s potujočo kuhinjo. Narezek šunke in kozarček vinčka po 70 prevoženih kilometrih dobro dene. Nato zapeljemo čez most in že smo v Franciji. Do nocojšnjega prenočišča v francoskem mestu Colmar je še 30 km. Pasulj, ki sta nam ga tam pripravila Jože in Janez, smo polizali

do konca. Dodatni reaktivni pogon za naslednji dan je zagotovljen.

Francija nam ni tako blizu kot Nemčija. Vzrok tiči verjetno tudi v jezikovni barieri, saj nihče od nas ne obvlada francoščine, prebivalci Alzacije pa tudi ne znajo (nočejo) govoriti nemško. Razlika je tudi v urejenosti krajine. Fasade in okolica hiš niso tako urejene kot na drugi strani Rena, prodajalci so neprijetni. Mesto se ponaša z izjemno gotško dominikansko cerkvijo sv. Martina z nizkim širokim zvonikom, poslikanimi okni in krilnimi oltarji. Sosednja cerkev sv. Dominika je spremenjena v muzej, kjer hranijo izjemne umetnine iz poznega srednjega veka. Pri Marckolsheimu prečkamo Ren in spet dolge kilometre vozimo po rečnem nasipu. Opazujemo rečne ladje, dolge okrog 100 m. Pozornost nam pritegne sistem zapornic, v katerem spuščajo oziroma dvigajo ladje na nivo pod oziroma nad zapornico. Zaradi plovnosti so zgradili pregrade, s katerimi so zmanjšali padec reke. V mestu Kehl se povzpne na 44 m visok lesen stolp, s katerega je lep razgled. Nadaljujemo čez

reko v Strasbourg, kjer je naše naslednje prenočišče. Tja pridemo preko znanega

»Mostu dveh obal«, ki je simbol evropske povezanosti.

Strasbourg je bil določen za domovanje več kot 20 evropskih institucij in NATA. Glavne so Evropski parlament, Svet Evrope in Evropsko sodišče. Mesto je od leta 1988 pod Unescovo zaščito. Mi si oglejmo stolnico, kjer v stranski kapeli p. Peter daruje sv. mašo. Katedrala, zgrajena leta 1015, je bila sprva romanska. Je ena največjih stavb iz peščenjaka na svetu. Danes predstavlja izjemno gotško mojstrovino. Človek ne ve, kaj ga bolj prevzame: stopničasto vglobljeni portali vhodne fasade, izjemna cvetlična rozeta nad vhomom, glavna ladja ali omarični oltarji. Od sredine 17. do druge polovice 19. stoletja je bila stavba s svojim 142 m visokim severnim zvonikom najvišja stavba takrat znanega sveta.

Ob 10h nas pred cerkvijo čaka ga. Barbara, vodja slovenskega predstavništva v Strasbourgu. V deževnem vremenu nas popelje po mestu in pred najpomembnejša evropske institucije, potem pa nam v prostorih predstavništva postreže s francoskimi rogljiči in čajem.

se nadaljuje
Marjan Bajt

Silvano Bracci OFM
Antonietta Pozzebon FMSC
SERAFSKA NEBESA

V osmih stoletjih frančiškanske zgodovine se je nabral dolg seznam sobratov, ki jih je Cerkev razglasila za blažene ali svete. Ti so živeli po načrtu serafskega očeta in brez pridržkov sprejeli Boga, ki je vžgal njihova srca in jih usposobil za velikodušno ljubezen do bližnjih.

Na tem seznamu izvoljenih lahko vidimo, kako se gnetejo in prepletajo jeziki okrog ene same Besede, kako mladi in manj mladi sedajo za edino gostijo Gospodovega telesa in krvi, kako se na različne načine udejanja ena sama poklicanost k svetosti po vzoru svetega Frančiška, ko vsi živijo po istem Vodilu, ki ga je on zapustil svojim sledilcem.

Oni nas spodbujajo, da živimo svetost, ki izvira iz zakramenta krsta in priteka po posebni posvetitvi Bogu v Cerkvi. Spodbujajo nas k takemu življenjskemu slogu, ki je predpoda prihodnosti: v občestvu z njimi, ki molijo z nami in za nas, da bi vsak od nas danes udejanjil načrt, ki ga je Bog razodel Frančišku Asiškemu.

Spomnimo se trditve velikega frančiškana p. Agostina Gemellija: »Biti frančiškan ne pomeni, da imamo obrito glavo in bose noge, ampak da smo Kristusovi od glave do peta.«

Fr. José Rodríguez Carballo OFM

format 16,5 x 23,5 cm | obseg 440 strani | cena 12 €

NAPOVEDUJEMO

Molitvenik
ANGELSKI ROŽNI VENEC

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**

Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 2429312; faks: 01 2429313; e-mail: zbf@ofm.si

<http://ofm.rkc.si/zbf/>